

“ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ,”

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗΝ 15 ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 'Αριθ. 32 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ Β΄.

Ἀθήναι, 30 Σεπτεμβρίου 1923.

ΑΡΙΘ. 16 [40]

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΤΗΣΙΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ.	Δραχμ. 60.—
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ.	Φράγκα 60.—
ΑΜΕΡΙΚΗΣ.	Δολλάρ. 10.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ — ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ — ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Δήξεις τοῦ Ἑλληνοῦταλικοῦ ἐπεισοδίου. — Τὸ κομμουνιστικὸν κίνημα τῆς Βουλγαρίας. — Τὸ φασιστικὸν κίνημα τῆς Γουμανίας. — Ἡ ἔρις διὰ τὸ Φινλανδία.

Γ. Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ. — Δημοκρατία ἢ Βασιλεία. (Κύρια ἄρθρα).

ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ. — Ὁρατὸς καὶ Ἀόρατος Κόσμος. — Φακισμὸς — Πνευματισμὸς — Ὑπνωτισμὸς — Γοητεία — Μαγεία — Νοομαντεία — Ὁραματισμὸς.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑ ΔΑΥΡΑ. — Ἀπόδραδο. — Σ' ὅ,τι εἶναι παλιό. (Ποίημα).

ΑΘΗΝΑΣ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ. — Σούρουπο. — (Ποίημα).

ΤΟΥΛΑΣ ΚΑΡΑΠΑΥΔΟΥ. — Θεὸν νάρθη ἡμέρα. — Δε θεὸν νὰ λησμονήσης. — (Ποίημα).

ΚΑΤΙΝΑΣ Γ. ΠΑΠΑ. — Ἐνα καλοκαίρι στὸ βουνό. (Ἑλληνικὸν διήγημα).

ΔΕΩΝ. Χ. ΖΩΗ. — Ὁ θάνατος τοῦ Ῥαφαήλ. — (Μετ' εἰκόνας).

Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ. — Ἀπὸ τὰ ποιήματα τοῦ Ἰνδοῦ Ἀμαροῦ — Ἡ ἀδιάφορη. — Μὴ φεύγεις. — Ἡ Ἀπόφασις. — Ἀραβικὰ Τραγούδια: Ἡ καρδιά μου. — Στὴ φυλακὴ τοῦ πόνου. — Περνῶντας ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆς.

ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ. — Ἐγκόλπια. (Ποιήματα Ν. Πετιμεζᾶ Δαύρα) [Κριτικὰ Σημειώματα].

HNRI ARDEL. — Ὅλα γίνονται. (Μυθιστόρημα κατὰ μετάφρασιν Κας ΕΛΙΖ. Χ. ΔΕΛΕΝΔΑ).

ΑΠΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

Ἐπιστήμη — Τέχνη — Γράμματα — Εἰδήσεις — Περίεργα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ — ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ — ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ „ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ”

32.- ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32. - ΑΘΗΝΑΙ

ΙΔΙΑΙΤΕ ΡΕΣΝ ΓΡΑΦΕΙΣΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ

Τὴν παρακολούθησιν καὶ διεξαγωγὴν πάσης φύσεως ἐν γένει διοικητικῶν υποθέσεων παρ' ἅπασιν τοῖς Ὑπουργείοις καὶ ταῖς ἄλλαις Δημοσίαις καὶ Δημοτικαῖς ὑπηρεσίαις ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ.

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ

Τὴν ταχέαν καὶ εὐκρινῆ διεκπεραίωσιν διαφόρων υποθέσεων:

Φορολογικῶν - Κτηματικῶν - Μεταλλείων | Ἐπιστροφῶν χρημάτων - Ἐκδόσιν Ἀ-
Κληρονομικῶν - Ἐπιτάξεων - Τελωνειακῶν | δεῶν - Ἐκδόσιν Διαβατηρίων
κ. λ. π. κ. λ. π.

Ἐν γένει δὲ τὴν διεξαγωγὴν καὶ παρακολούθησιν πάσης αἰτήσεως υποβαλλομένης πρὸς πᾶσαν δημοσίαν Ἀρχήν.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ:

Τὴν διεξαγωγὴν καὶ παρακολούθησιν υποθέσεων παρὰ ταῖς διαφόροις ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ Τραπεζαῖς, Τραπεζιτικοῖς καὶ Χρηματιστικοῖς Γραφείοις, ὡς καὶ τὴν παροχὴν πάσης σχετικῆς πληροφορίας, ὡς κληρώσεων ὁμολογιῶν, ἀγορᾶς καὶ πωλήσεως μετοχῶν καὶ διαφόρων τίτλων, ἀφίξεως ἐπιταγῶν, φορτωτικῶν κ.λ.π. κ.λ.π.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΟΙ

Ἄπασαι αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται εἰς τὴν Διεύθυνσιν: «Παντογνώστου».

ΑΝΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

(ΠΑΛΗΟΥ)

ΤΑΚΤΙΚΑ Α ΝΑΥΩΓΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΕΙΡΑΩΣ

Ἐκάστην Δευτέραν.

Ἄτμ. «ΙΣΜΗΝΗ» 8 μ. μ. διὰ Σύρον, Τήνον, Ἄνδρον, Κόρθιον.

Ἐκάστην Τρίτην.

Ἄτμ. «ΧΙΟΣ» καὶ «ΣΠΕΤΣΑΙ» ἐναλλάξ 6 μ. μ. διὰ Χαλκίδα, Βόλον, Θεσ/νίκην, Ἄγ. Ὀρος, Καβάλλαν, Δεδεαγάτς, Κάστρο (Λήμνου), Μιτυλήνην, Χίον, Πειραιᾶ.

Ἐκάστην Τετάρτην.

Ἄτμ. «ΠΕΛΟΨ» καὶ «ΑΡΓΟΛΙΣ» ἐναλλάξ 5 μ. μ. διὰ Χίον, Μιτυλήνην, Δεδεαγάτς, Καβάλλαν, Ἄγ. Ὀρος, Θεσ/νίκην, Βόλον, Χαλκίδα, Πειραιᾶ. — Ἄτμ. «ΠΗΝΕΙΟΣ» 6 μ. μ. διὰ Πάτρας, Ζάκυνθον, Ληξούριον, Ἀργοστόλιον.

Τετάρτην κατὰ δεκαπενθήμερον.

Ἄτμ. «ΑΔΡΙΑΤΙΚΟΣ» 6 μ. μ. διὰ Χίον, Καρλόδασι, Βαθύ, Λέρον, Κάλυμνον, Κῶ, Νίσυρον, Σύμην, Ρόδον, Ἀλεξάνδρειαν.

Ἐκάστην Πέμπτην.

Ἄτμ. «ΙΣΜΗΝΗ» 10 π. μ. διὰ Πάτρας, Κέρκυραν, Βρινδῆσιον. — Ἄτμ. «ΠΕΛΟΨ» καὶ «ΑΡΓΟΛΙΣ» ἐναλλάξ 6 μ. μ. διὰ Μονεμβασίαν, Βάτικα, Ἄγ. Πελαγίαν, Γύθειον, Πορτοκάγιο, Γερολιμένα, Μέζαπον, Σελινίτσαν, Καρδαμύλην, Καλάμας. — Ἄτμ. «ΧΙΟΣ» καὶ «ΣΠΕΤΣΑΙ» ἐναλλάξ 6 μ. μ. διὰ Χανιά, Ρέθυμνον, Ἡράκλειον.

Ἐκαστον Σάββατον.

Ἄτμ. «ΔΑΦΝΗ» καὶ «ΕΛΣΗ» ἐναλλάξ μεσημέριαν κατ' εὐθείαν Ἡράκλειον, Ἀλεξάνδρειαν. — Ἄτμ. «ΔΑΦΝΗ» καὶ «ΕΛΣΗ» ἐναλλάξ 5 μ. μ. διὰ Χίον, Μιτυλήνην, Δεδεαγάτς, Καβάλλαν, Ἄγ. Ὀρος, Θεσσαλονίκην, Βόλον, Χαλκίδα, Πειραιᾶ. — Ἄτμ. «ΠΗΝΕΙΟΣ» 6 μ. μ. διὰ Χαλκίδα, Βόλον, Θεσσαλονίκην.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ

Ἐν Ἀθήναις: Σταδίου 64 Α, τηλ. 2-61. Γενικὸν Πρακτορεῖον, Κούκ, Γκιόλμαν, Ἀμερικαν Ἐξπρές, Δέδε.

Ἐν Πειραιεῖ: Πλατεῖα Καραϊσκάκη, Ἀκτὴ Τζελέπη τηλ. 25, 1-62, 1-68. Παράρτημα Γενικοῦ Πρακτορεῖου, Γραφεῖον Μάρκου Βολίκα.

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ - ΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΤΗΝ 15 ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΤΑΡΥΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ Ἀριθ. 32 - ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΟΣ Β'.

Ἀθήναι, 30 Σεπτεμβρίου 1923.

ΑΡΙΘ. 16 [40]

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ἢ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

Ζήτημα, τὸ ὁποῖον, ἐμφανίζεται σήμερον μὲ ὄλην τὴν ἐντασίν του εἶναι τὸ πολιτειακόν. Ἡ ἐπίλυσις τοιοῦτου ζητήματος δὲν πρέπει ἀσφαλῶς νὰ δοθῇ εἰς ὥρας ἐξάψεως, οἷα εἶναι αἱ παροῦσαι. Ἡ Κυβέρνησις ἀπαξ ἔλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ γίνουσι αἱ ἐκλογαὶ τὴν 2 Δεκεμβρίου ὀφείλει καὶ νὰ ἐπιμενῇ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ λαμβάνῃ παντελῶς ὑπ' ὄψει τὰς ἐκατέρωθεν ὑποῦλως προβαλλομένας αἰτήσεις περὶ ἀναβολῆς.

Πρέπει πρὸ παντὸς ἄλλου σήμερον Ἐπανάστασις καὶ Κυβέρνησις νὰ φροντίσουν διὰ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου καὶ νὰ παραπέμψουσι ὅλας τὰς κομματικὰς ομάδας διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τῶν εἰς τὰς κάλπας τῆς 2 Δεκεμβρίου, ἢ δ' ἐκ τῶν ἐκλογῶν Συντακτικῆ Συνέλευσις ἢ ἀποφασίσῃ ὑπευθύνως τὴν μεταβολὴν ἢ οὐ τοῦ πολιτεύματος καὶ πῶς θὰ γίνῃ αὐτὴ.

Πᾶσα πρὸ τῶν ἐκλογῶν ἀντίθετος σκέψις ἢ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ πολιτειακοῦ ζητήματος θὰ παροουσιάσῃ κινδύνους σημαντικούς, δυναμένους ν' ἀνατρέψουσι ἄρδην τὰς βάσεις τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος, τὰς ὁποίας ἐθεσεν ἡ Ἐπανάστασις μὲ θυσίας οὐκ ὀλίγας. Καὶ ἐννοοῦμεν βεβαίως τοὺς κινδύνους ἐκ τῶν ἐξωθεν, διότι ἐν τῇ χώρᾳ μας σήμερον τοῦλάχιστον δὲν ὑπάρχει οὐδεὶς δυναμὸς ν' ἀντιτάξῃ τι ἐναντίον πάσης αὐθαιρέτου

προσβολῆς τοῦ νῦν καθεστώτος, τῆς βασιλευμένης δημοκρατίας.

Τι καλύτερον καὶ τι θετικώτερον καὶ τι ἀσφαλέστερον ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ Λαοῦ. Διατὶ νὰ εἴμεθα τόσον βιαστικοί. Ἡ 2α Δεκεμβρίου φθάνει καὶ διὰ τοὺς μὲν, τοὺς θέλοντας τὴν Δημοκρατίαν καὶ διὰ τοὺς δέ, τοὺς ὑποστηρίζοντας τὸ νῦν καθεστῶς. Ἡ κυριαρχία τοῦ Λαοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν ποτὲ νὰ καταπνιγῇ ὅσα δὴποτε μέσα καὶ ἂν μεταχειρισθῶμεν.

Ἄν δὲ ὠρισμένοι ἀξιωματικοὶ ἢ πολιτικοὶ νομίζουσι ὅτι ἐπέτελεσαν περισσότερον ἀπὸ ὅλους ἡμᾶς τοὺς ἄλλους τὸ καθήκον των πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ δὲν ἀρκοῦνται εἰς τὰς σπιλβούσας ἐκ χρυσοῦ ἐπομίδας των καὶ τὰ ἄλλα πολύτιμα διάσημα, προτείνουσι εἰς τὴν Ἐπανάστασιν καὶ τὴν Κυβέρνησιν νὰ τοὺς προσφέρῃ καὶ κλάδους τῆς λησμονηθείσης εἰς τὴν Ἀκρόπολιν Ἱερᾶς ἐλαίας, διότι ἄλλο τι ἡμεῖς ὁ ταλαιπωρούμενος Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀπὸ τὰς φιλοδοξίας τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου, δὲν ἔχομεν πλέον νὰ προσφέρωμεν, ἐξηντλήθημεν καὶ εἰς αἷμα καὶ εἰς χοῦμα καὶ ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἡσυχάσωμεν καὶ αὐτὸ ζητοῦμεν ἀπὸ ὅλους τοὺς διευθύνοντας σήμερον ὑπευθύνως τὴν τύχην μας.

Ἀφήσατε ὅλοι οἱ δρῶντες ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς

καί τῶν παρασκηνίων τῶν διαφορῶν πολιτειακῶν ἀντιλήψεων καί κομματικῶν παραγόντων τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἀδιατάρακτον καί ἀνεπηρέαστον νὰ βαδίσῃ τὴν 2αν Δεκεμβρίου πρὸς τὰς κάλπας, διὰ τῶν ὁποίων ἢ θὰ κατασυντρίψῃ τὴν Βασιλείαν καί θὰ ἐγκαθιδρύσῃ πανηγυρικῶς τὴν Δημοκρατίαν ἢ θὰ θεμελιώσῃ ἐπὶ ἀσφαλεστέρων θεμελίων τὸν Ἑλληνικὸν Θρόνον.

Γ. Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΛΗΞΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟ-ΙΤΑΛΙΚΟΥ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΥ. — Συμφώνως πρὸς τὴν ἀποδεκτὴν γενομένην ἐκατέρωθεν ἀπόφασιν τῆς Πρεσβευτικῆς Διασκέψεως, ἤρξαντο ἐκτελούμενοι οἱ ὅροι ταύτης. Τὴν 18ην Σηβρίου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπεσκέψθη τὰς Πρεσβείας Ἀγγλίας, Γαλλίας καί Ἰταλίας καί ἐξέφρασε τὴν θλίψιν τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως διὰ τὸ ἐγκλημα τῆς Κακαδιᾶς. Τὴν 19ην ἰδίου μηνὸς ἐτελέσθη εἰς τὸν ἐνταῦθα καθολικὸν ναὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς Ἰταλικῆς ἀποστολῆς, εἰς ᾧ παρέστη ὀλόκληρον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ δὲ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔλαβε χώραν καί ὁ χαιρετισμὸς τῆς ἐπὶ τούτῳ καταπλευσάσης εἰς Φάληρον συμμαχικῆς μοίρας. Ἐπίσης τὰ πτώματα ἐπεβιβάσθησαν ἐκ Πρεδέζης Ἰταλικῶν πολεμικῶν, ἐνῶ ἀπόσπασμα Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ ἀπέδιδε τιμὰς. Εἰς τοὺς νεκροὺς μεταφερθέντας εἰς Ρώμην ἐγένετο μεγάλη ὑποδοχή, εἰς ἣν παρέστησαν μέλη τῆς Βασιλικῆς Ἰταλικῆς οἰκογενείας, ἣν παρόστησαν ὁ Πρωθυπουργὸς Μουσσολίνι, οἱ Ὑπουργοὶ καὶ πλήρη ὁ κόσμος. Ἐν τῇ μεταξύ ἀφίκετο ἐν Ἰωαννίνοις ἡ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Ἰάπωνος ἀντιπροσώπου διεθνῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ἀνακρίσεων καί ἐπελήφθη τὸ ἔργον τῆς. Ὅτε ἔμως αὕτη εὐρίσκετο παρὰ τὰ Ἑλληνοαλβανικὰ σύνορα πρὸς ἐνέργειαν ἐπιτοπίου ἐρεύνης, ὁ Ἰταλὸς ἀντιπρόσωπος ἐζήτησε νὰ ἐπιτραπῇ ἡ εἰσὸδος ἐκ τοῦ Ἀλβανικοῦ ἐδάφους 10 παραβιοφόρων πρὸς ἀσφάλειαν δῆθεν αὐτοῦ τε καί τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀνώτεροι ἔμως Ἑλληνας ἀξιωματικοὶ ἀντετάχθησαν εἰς τὴν διέλευσιν τῶν Ἰταλῶν καί μετὰ σύζήτησιν τῆς ἐπιτροπῆς καί ἀπόρριψιν τῆς προτάσεως τοῦ Ἰταλοῦ ἀντιπροσώπου, διετάχθησαν οἱ Ἰταλοὶ στρατιῶται ν' ἀπέλθουν εἰς Ἀδλῶνα, ἀποτραπέσης οὕτω τῆς δημιουργίας νέου ἐπιεσιδίου.

Ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀνακρίσεων ἔσπευσε νὰ υποβάλῃ τὸ πόρισμα εἰς τὴν Διάσκεψιν τῶν Πρεσβευτῶν, θεωροῦσα δι' αὐτοῦ τὴν Ἑλλάδα ἀμέτοχον τοῦ τελεσθέντος ἐγκλήματος. Παραδόξως ἔμως ἡ Διάσκεψις αὕτη κατόπιν τῶν ἀπειλῶν τοῦ παρ' αὐτῇ Ἰταλοῦ ἀντιπροσώπου ὅτι δὲν θὰ ἐκκενώσῃ τὴν Κέρκυραν, καί διαφορῶν πολιτικῶν πιέσεων ἐξέδιδε τὴν ἀπόφασιν τῆς καταβολῆς τῶν 50 ἑκατομμυρίων λιρετῶν ὑπὸ τῆς Ἑλ-

λάδος εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐπὶ τῇ λόγῳ ὅτι ἡ Ἑλλάς οὐδὲν διοικητικὸν μέτρον εἶχε λάβει μετὰ τὴν δολοφονίαν. Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τελευταίος ὑπεχώρησεν ὁ Ἄγγλος ἀντιπρόσωπος κατόπιν ἐδηγιῶν, ἃς ἔλαβε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου του καί ἐκ φόβου νέων διεθνῶν περιπλοκῶν. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Διασκέψεως τῶν Πρεσβευτῶν καί διὰ διαταγῆς τῆς τὰ παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλβετίας κατατεθειμένα 50 ἑκατομ. λιρετῶν μετεβιβάζοντο εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἰταλίας.

Τὴν 27ην Σηβρίου ὑπεγράφετο τὸ Πρωτόκολλον παραδόσεως καί παραλαβῆς τῆς Κερκύρας, ἀπεχώρει ὁ ἐκεῖ ναυλοχὼν Ἰταλικὸς στόλος καί ἀνεπετάνυτο ἡ Γαλανόλευκος ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῆς νήσου καί τῶν λοιπῶν δημοσίων κτιρίων ὑπὸ τὸν ἑξαλλοὺν ἐνθουσιασμὸν τοῦ Κερκυραϊκοῦ λαοῦ.

ΤΟ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΝ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ. — Ἡ κατὰ τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως δυσφορία τῶν κομμουνιστῶν καί ἀγροτῶν ἐπετείνεται διαρκῶς. Μεγάλῃ διαδήλωσις γενομένη ἐν Σόφια διελύθη βίᾳ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ διαταγὴν τῆς ἑποίας πολλὰι συλλήψεις ἐνεργήθησαν εἰς τὴν πρωτεύουσιν καί τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Βουλγαρίας. Τὸ τοιοῦτον ἐπετάχυνε τὴν ἔκκρηξιν τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος βοηθούτων καί τῶν ἀγροτῶν. Χάρις ἔμως εἰς τὰ δραστήρια μέτρα τῆς Κυβερνήσεως τὸ κίνημα κατεστάλη ὑπὸ τῶν ἰσχυρῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τῶν ἀποσταλειῶν πρὸς θλας τὰς ἐπαρχίας, εἰς ἃς ἐξεδηλώθη τὸ κίνημα. Οἱ κομμουνισταὶ ἠμύνησαν, πρὸ τῆς ὀργανωμένης ἔμως δυνάμεως, χρησιμοποίησας καί πυροβολικὸν μετὰ πολλὰς αἰματηρὰς μάχας ὑπέκυψαν. Ἐκτακτὰ στρατοδικεῖα συνεστήθησαν καί οἱ συλλάμβανόμενοι εἰσήγοντο ἀμέσως εἰς δίκην, πάντοτε δὲ κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον, λαβουσῶν χώραν καί τῶν ἐκτελέσεων.

ΤΟ ΦΑΣΙΣΤΙΚΟΝ ΚΙΝΗΜΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ. — Ἐπίσης καί ἐν Ρουμανίᾳ ἀνεκαλύφθη εὐρυτάτη φασιστικὴ ὀργάνωσις, ἣς μετεἶχον πλείστοι στρατιωτικοί, πολιτικοί, φοιτηταὶ καί πολῖται. Αὕτη διεπνέετο καί ὑπὸ ἀντισημιτικῶν πνεύματος σκοποῦσα τὴν ἐνέργειαν σφαγῶν εὐθὺς ὡς θὰ ἀνελάμβανε τὴν ἀρχὴν. Πλείστοι συλλήψεις ἐνεργήθησαν ματαιώσασαι οὕτω τὴν ἔκκρηξιν τοῦ κινήματος.

Ἡ ΕΠΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΦΙΟΪΜΕ. — Ὁξυτάτην μορφήν ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν Ἑλληνοϊταλικὴν διαφορὰν ἔλαβε καί τὸ ζήτημα τοῦ Φιοΐμε. Ἡ Σερβικὴ Κυβέρνησις ἀπέφευγε ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν τηλεγραφικὴν διακοίνωσιν τῆς Ἰταλίας, ἣτις παρελθούσης τῆς προθεσμίας ἐδηλωσεν ὅτι θὰ ἀνελάμβανε ἐλευθερίαν δράσεως. Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἔμως ἀπεφάσισεν, ἔπως ἐξακολουθήσῃσι καὶ διαπραγματεύσει. Ἐπίσης ἐζήτησαν, ἔπως λάβῃ γνῶσιν τῶν σχετικῶν συμφωνιῶν διὰ τὸ Φιοΐμε καί ἡ Κοινωνία τῶν Ἑθνῶν. Κατόπιν τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως ἐπανήλθεν εἰς Ρώμην καί ἡ Νοτιοσλαβικὴ ἀντιπροσωπεία. Ἐν τῇ μεταξύ τὴν διοίκησιν τοῦ Φιοΐμε ἀνελάμβανεν ὁ Ἰταλὸς στρα-

τηγὸς Τζιαρδίνο, διορισθεὶς ὑπὸ τῆς Ἰταλίας πρὸς τήρησιν τῆς ἐν αὐτῷ τάξεως, ὡς ἀνεκοίνωσε σχετικῶς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν. Μετὰ τὴν πραξικοπηματικὴν ταύτην ἐπέμβασιν τῆς Ἰταλίας ἡ Σερβία ἐζήτησε νὰ συμμετάσχῃ τῆς διοικήσεως τῆς πόλεως. Ὅμως αἱ σχέσεις τῶν δύο Κρατῶν ἐτραχύθησαν καί μόνον τῇ ἐπεμβάσει τῆς Γαλλίας ἀπερασίσθη, ἔπως ἡ διαφορά λυθῇ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς διακοινώσεων πρὸς κατάρτισιν συμφωνίας νέας γενικωτέρας τῆς τοῦ Ραπάλλο.

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΣΚΟΤΕΙΝΑ ΚΑΙ ΦΩΤΕΙΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΟΡΑΤΟΣ & ΑΟΡΑΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΦΑΚΙΡΙΣΜΟΣ, ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΣ, ΓΟΗΤΕΙΑ, ΜΑΓΕΙΑ, ΝΟΟΜΑΝΤΕΙΑ, ΟΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ

Πᾶς πνευματιστὴς καί θιασώτης ἐξερευνητῆς τῶν πέραν τοῦ ὄρατοῦ κόσμου γρίφων, διαπραγματευόμενος, εἶτε διὰ τοῦ λόγου, εἶτε διὰ τῆς γραφῆς καί τῶν ἔργων ὑπερφυσικῶς ἀγνώστους εἶτι ἡμῖν γνώσεις, ἰδέας, φαινόμενα καί θεωρίας, δέον, φρονοῦμεν, νὰ μὴ καταγίνεταί ἀπαύστως ἐπαναλαμβάνοντα τὰ αὐτὰ, ἀπειράκις πλέον δημοσιεύοντα καί λεγθέντα, οὐδόλως δὲ θετικῶς ἐπιβεβαιωθέντα, ἅτε τῆς ἐπιστήμης διατελούσης εἶτι ἐν ἀμφιβολίᾳ (μολονότι ἀπανταχοῦ ἐπικρατεῖ ἡ πεποίθησις, ὅτι καίτι τὸ σοβαρὸν ἐπικρατεῖ πέραν τοῦ ὄρατοῦ σημείου) ἀλλὰ νὰ καταγίνεταί ἀποκλειστικῶς ἀποδεικνύων διὰ τῆς φυσικῆς πάντοτε ὁδοῦ καί τῶν πειραματικῶν μέσων, ὡς καί τῆς συνεχοῦς ἀσκήσεως, τὰ ἐξαγόμενα ἐπισταμένης μελέτης καί ἐξασκήσεως συμπεράσματα, ἔξ ὧν νὰ δύναται τις, ἰδίως οἱ ἀρμόδιοι νὰ κατατάσσῃσι πᾶν σχετικὸν φαινόμενον εἰς τὴν ἀρμοδίαν κυψέλην τῶν φυσικῶν ἀποκαλύψεων, ὅπως ἀκριβῶς ἀθορυβῶς ποιοῦσιν οἱ ἀστρονόμοι καί μᾶς παρέχουσιν ἐκάστοτε ἐν παροψιδί τὰ τελικὰ ἀποτελέσματά τῆς ἐνδελεχοῦς ἐργασίας καί παρατηρήσεως τῶν. Οὕτω δὲ ποιοῦντες θὰ δυνηθῶμεν νὰ εὐρωμεν τὸν μῖτον τῆς συναφείας μεταξύ ὄρατῆς καί ἀοράτου φύσεως καί νὰ λύσωμεν ὀριστικῶς πλέον τὸ αἰώνιον αἴνιγμα μεταξύ ὕλης καί ἀνεύματος ἄν δηλ. προηγῆθῃ ἡ ὄρσις τοῦ ὄου, τὸ φαινόμενον τοῦ ἀφανοῦς, ἢ δύνανται τῆς κινήσεως, καί τὸ φῶς τοῦ σκότους.

Ἐξ ὧν ἀπὸ πεντηκονταετίας παρατηροῦν ἀναφερόμενα καί δημοσιεύμενα οὐδαμοῦ παρατηρεῖται ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια, ὡς ἡ σύγχρονος ἀντίληψις ἀπαιτεῖ, ἵνα πλήρως ἀποδειχθῇ ἡ φυσικὴ ἰδιότης τῶν πνευματιστικῶν φαινομένων, ἂν λ. χ. τὰ πνεύματα, αἱ ψυχαὶ ἔρχονται ἐνταῦθα ἐκ τῆς ἀοράτου ἡμῖν φύσεως (ὑπεργήινων κόσμων) καί ἐπανέρχονται ἐκεῖ ἢ ἄλλοσε ὑπὸ ἰδιότητα ἀνεπτυγμένην ἢ κατωτέραν τῆς ὑπαρχούσης, ἀφοῦ ἐνταῦθα διάγομεν ὑπὸ ἐλευνοτάτας συνθήκας, ὅτι ἐπικοινωνοῦμεν ὄντως μετ' αὐτῶν διὰ τῆς δεῖνα ἢ δεῖνα φυσικῆς ἢ τεχνικῆς ὁδοῦ, ὡς καί διὰ τίνος μεθόδου ἢ διδαστικῆς δύνανται τις νὰ βεβαιωθῇ ἢ μνηθῇ τῶν ἀγνώστων τούτων μυστηρίων τί ἄλλο παρεμφερές, ἄσχετον συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ὅποια φυσικῶς καί τεχνικῶς αἱ σχέσεις καί ἰδιότητες τῆς ὄρατῆς καὶ ἀοράτου φύσεως; Ὅποια ἄγνωστοὶ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν;

Δὲν ἀρκεῖ ἀοριστῶς καί ἀβασίμως νὰ ἐπαναλαμβάνωνται καί διὰ μετὰ πεποιθήσεως παρὰ τῶν εἰδικῶν ὅτι ὑπάρχει πνευματικὸς κόσμος, τὰ πνεύματα, αἱ ἐπικοινωνία μετ' αὐτῶν, κτλ. ὅτι σπουδαῖαι καί ἐπὶ ἀγνώστων θεμάτων ἀνακοινώσεως ἀπολαμβάνονται ἐκ τῶν ἀπελθόντων τοῦ κόσμου τούτου, ὅτι ἀπταὶ καί ὄραται σχέσεις ἢ ἐνέργειαι, μετακινήσεις, αἰωρήσεις ἀντικειμένων, κτλ. ἀπολαμβάνονται ἐκ τοῦ ἀοράτου αὐτοῦ κόσμου ἢ ἄλλα πολλά, ὄντως ἐκπληκτικά, ἀλλὰ τὸ πῶς καί διατὶ γίνονται ταῦτα, διὰ ποίας ὑπερφυσικῆς ἐνεργείας καί διατὶ δὲν ἐπαναλαμβάνονται, ὡς ἔδει καί οὐδόλως ἐξηγοῦνται. Αὐτὸ ἐνδιαφέρει ἤδη τὸ κοινόν.

Αἱ βροχαί, βρονταὶ καί ἀστραπαί, οἱ κομήται καί διάττοντες ἀστέρες, τὰ οὐράνια τόξαι, βόρεια σέλατα, σεισμοὶ κτλ. καί τόσα φυσικὰ φαινόμενα ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ὁμοίως πηγάζοντα ἐπὶ πολὺν χρόνον ὁμοίως διετέλουν ἀνεξήγητα καί ὑπερφυσικά ἕως ὅτου ὑπῆχθησαν εἰς τοὺς φυσικοὺς νόμους. Τινὰ δ' ἐν τούτοις ἐξακολουθοῦν διατελοῦντα ἀνεξήγητα ἐνῶ ἕτερα ἀπομιμούμεθα διὰ τεχνικῶν μέσων.

Ἐξεριστέον τι ἐστὶ ὕλη καί ἄυλον, πραγματικὸν καί μηδὲν, ὄρατὸν καί ἀοράτον, ὑπερφυσικὸν καί ἀσύληπτον, φαντασιῶδες καί ὀραματισμὸς, ὀφθαλμαπάτη καί φάντασμα. Ὅποια δὲ τὰ ὄραια τοῦ ὄρατοῦ καί ἀοράτου κόσμου; Ἔως ποῦ ἐξικνεῖται τὸ σύμπαν, τὸ μέγα καί τὸ μικρὸν. Δὲν ἀρκεῖ δὲ νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν τι ἐποιοῦν οἱ Ἰνδοὶ καί Βραχμῶνες, οἱ Χαλδαῖοι καί Ἀσσύριοι, οἱ Αἰγύπτιοι καί οἱ Ἕλληνας, τί δὲ οἱ νῦν Εὐρωπαῖοι καί Ἀμερικανοὶ ἵνα διαβεβαιώσωμεν τὴν θετικότητα τοῦ πνευματισμοῦ, ἀφοῦ τοῦτο ἐγένετο πλειστάκις ἤδη καί ἐπεκρῶθη ἀπὸ ὅλους τοὺς ἐπιδοθέντας εἰς τὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν πέραν τοῦ τάφου κόσμων.

Ἐντυχῶς συμβαίνει καί νῦν ὅτι ἐπεκράτησε καί ἐπικρατεῖ τὴν ἔρευναν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, μαγνητισμοῦ, ἀστραπῶν, κομητῶν καί ἄλλων τινῶν φαινομένων, ὧν γνωρίζομεν ἤδη μερικὰς ἰδιότητας αὐτῶν, ἀλλὰ τὴν οὐσιαστικὴν καί φυσικὴν αὐτῶν καταγωγὴν καί αἰτίαν ἀγνοοῦμεν καί τοῦτο ἀκριβῶς, διότι τὴν φύσιν τοῦ ἀφανοῦς, τοῦ ἀοράτου λεγομένου κόσμου, δὲν κατεγίνετο σοβαρῶς νὰ γνωρίσωμεν καί ἐξηγοῦμεν τὰ πάντα οἰκειοθελῶς καί μὲ ἐσφαλμένας ἀντιλήψεις.

Διατεινόμεθα ὅτι ὁ πνευματισμὸς βαθμηδὸν θὰ λύσῃ τὰ ἄγνωστα εἶτι ἡμῖν ζητήματα τῆς φύσεως καί θὰ διαμορφώσῃ τὸν ἄνθρωπον πνευματικῶς καί κοσμογονικῶς, ὅτι ὁ πνευματισμὸς θαυματουργεῖ, ὅτι μᾶς ἀποκαλύπτει τὰ ἄγνωστα, ἀπομακρύνει τὰς νόδους καί τοὺς ἐχθροὺς καί μᾶς ὀδηγεῖ δι' ἀλμάτων πρὸς τὸ ἄγνωστον. Καί ἐν τούτοις, μολονότι ταῦτα πραγματικῶς εὐρίσκονται ἐν τῇ ἐπιτεύξει ἀπομακρύνομεν τὴν κυρίαν βίαν τοῦ προβλήματος, ἵτοι τὴν ἐξερευνησὶν διὰ τῆς πειραματικῆς ὁδοῦ καί τοῦ ὀρθολογισμοῦ τῆς αἰτίας καί ἰδιότητος τῆς ἐπικοινωνίας· μᾶς ταύτης μετὰ τοῦ ἀγνώστου καὶ δικαίως ὁ κόσμος δυσπιστεῖ ἢ ἀμφιβάλλει περὶ τῆς αὐθεντίας τῶν δημοσιευομένων καί ὑπάρχουσι συνεπῶς σοβαρὰ δημοσιεύσεις διακεκριμένων σοφῶν ὑπὲρ καί κατὰ τοῦ πνευματισμοῦ καί τοῦ ὑπὲρ τὸν τάφον κόσμου.

Δημοσιεύονται ἄλλως τε ὑπὸ ἀγνώστων πνευματι-

στών και μη πεπειραμένων παρ' ἡμῖν και ἐν τῇ ξένη, ἐλάχιστα δὲ μεμνημένων, ὑποπτα καταπληκτικά φαινό- μενα, πειράματα και ἐπικοινωνία βιαιωσήμαντοι προκα- λούσαι τὸν θαυμασμόν και τὴν ἀπορίαν και ἐν τούτοις τὸ πόρισμα καταλήγει εἰς μηδέν, ἐφ' ὅσον ἐλλείπει ἡ βά- σις και τὰ πορίσματα δὲν κατατάσσονται εἰς τὴν ὀρισμένην κλίμακα τοῦ ἀγνώστου, οἱ δὲ ἐργάται αὐτῶν στεροῦνται τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὰ ζητήματα ταῦτα περγαμηνῶν.

Ἐπαναλαμβάνονται ἀφ' ἑτέρου τοιαῦτα κατ' ἐπανά- ληψιν και συνεπῶς πάντες ἐλλείψει βάσεως και ἀρχῆς πνευματισταὶ μεσάζοντες και ἀποροῦντες λικνίζονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου τῆς ἀμφιβολίας και ἀγνοίας.

Και ἐν τούτοις και **φανορισμὸς και πνευματισμὸς και μαγεία και προφητεία και πνευματικὴ ἐπικοινωνία** ὡς και **οὐσιαστικὴ συνάφεια** μεταξὺ ὄρατοῦ και ἀοράτου, ἦτοι μεταξὺ τοῦ ἡμετέρου κόσμου και τῆς πέραν τοῦ τάφου ζωῆς ἦτοι τοῦ σύμπαντος κόσμου, ὑπάρχουν θετικῶς και ἀποδεικτικῶς, ἐν πλήρει συναφείᾳ και ἐνεργείᾳ.

Παρηκολούθησα και παρακολουθῶ και τὴν ξένην πνευματικὴν κίνησιν και εἰδίως καὶ σχεδὸν τὰ αὐτά, με ἀπείρους δημοσιεύσεις ὑπὲρ και κατὰ τῶν πνευματικῶν φαινομένων, χωρὶς ἐν τούτοις ἀποτρέφωθεν νὰ ὑπάρχη ἡ λογικὴ συνέπεια ἢ ἡ ἀποδεικτικὴ λύσις.

Τὸ ζήτημα ἐπομένως κατέληξεν εἰς αἰνίγμα. Ὅυδεις ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀφ' ὅτου ἀνεκινήθη ἡ πνευμα- τικὴ αὐτῆ συνάφεια ἢ ἔγνηθη νὰ καταρτίψῃ τὰ σκήπτρα τοῦ δικεφάλου τούτου ἀετοῦ, ὅστις ἴσταται πότε ἀπειλη- τικῶς και πότε προσηλαυτικῶς και ἐλπιδοφόρος ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.

Ἐξηγουμένα πλεότερον. Τὶ ἐστὶ πνεῦμα και ψυχὴ, πόθεν πηγάζει ποῦ και πῶς ἄγει και φέρεται, πῶς ἐργετα ἐνταῦθα και ἐπικοι- νωνεῖ μεθ' ἡμῶν, ὅποια αἱ σχέσεις τοῦ ὄρατοῦ και ἀο- ράτου κόσμου, ὅποια ἢ ἐντεῦθεν και ἐκεῖθεν πραγματι- κότης, τὶ θάνατος και μέλλουσα ζωὴ, τὶ τέλος εἴμεθα και τὶ θὰ γίνωμεν.

Εἶναι πραγματικὴ ἢ ὑλοποίησις πνεύματος, δηλ. και προσέλευσις και διείσδυσις αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι ἢ ἄλλο τι αὐτόματον και ἀλλότριον; Μόνον διὰ τῆς ἐπισταμένης και πειραματικῆς ἐρεύνης δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ τοῦτο ὑπὸ εἰδικῶν πεπειραμένων πνευ- ματιστῶν, ἢ εἰδικῶν ἐπιστημόνων.

Τὸ κατ' ἐμὲ τουντεῦθεν ἀγόμενος θὰ προσπαθῆσω ἤδη μετὰ πολυετῆς μελέτας ἐρεῦνας και πειραματικὰς ἐπιτυχίας νὰ μεταδώσω τοῖς φίλοις φιλοπροόδοις και ἐξερευνηταῖς τοῦ ἀγνώστου ὅσα σχετικῶς κατώρθωσα ν' ἀπολαύσω διὰ τῆς ἐπιμόνου ἐξεταστικῆς προσπάθειας, και τῆς καταλλήλου φυσικῆς ὁδοῦ, τῆς μόνης ἀγούσης εἰς ἀσφαλῆ συμπεράσματα, ὅπως δυνηθῶμεν νὰ ἀγθῶ- μεν εἰς τὸ μεταίχμιον τῆς ἐξελίξεως τῆς ὄρατῆς και ἀο- ράτου ζωῆς.

Τὸ ἀπλούστατον ζήτημα τῆς κινήσεως και μετεωρι- σμοῦ τραπέζων και ἀντικειμένων μηκέτι ἐλύθη, πολὺ δὲ μᾶλλον τῆς ἐμφανίσεως, ὑλοποίησεως, ἐπικοινωνίας, αὐ- τομάτου γραφῆς κτλ. Δὲν ὠφελεῖ δὲ νὰ λέγωμεν, ὅτι γί- νονται τοιαῦτα φαινόμενα, ὅταν δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξη- γῶμεν, ἂν ἢ ἐπικοινωνοῦσα μεθ' ἡμῶν ἀόρατους νοερά ὄντοτες εἶναι τυχαία σύμπτωσις, ἀτομικότης τοῦ ἀορά- του κόσμου ἢ ἄλλη τις αἰτία. Δὲν θέλω βεβαίως νὰ ὑποτιμῆσω τὴν ὑπάρξιν και ἐκδήλωσιν τῶν πνευμ. φαι-

νομένων οὔτε γ' ἀρνηθῶ τὴν ὑπάρξιν τῶν πνευμάτων, ἀφοῦ πλειστάκις ἐπειραματίσθην, εἶδον και ἀπῆλαυσα θαυμάσια φαινόμενα, τὰ ὅποια οὔτε εἰς τοὺς φάκιδας τοὺς πρώτους πνευματιστὰς σημειοῦνται, ἀλλὰ θέλω νὰ περιορισθῶν αἱ μάταιαι ἐπιδείξεις και νὰ ἐνισχυθῶν οἱ πραγματικοὶ ἐργάται τῆς προόδου τῆς διανοίας. Ἐπομέ- νως εἶναι, φρονῶ, ἀνάγκη και καιρὸς νὰ εἰσελθῶμεν εἰς ἐναργεστέρην, ἀποκαλυπτοτέραν και διαφωτιστικωτέραν ἐνεργείαν, ἵνα δυνηθῶμεν νὰ εὐρωμεν τὴν ἀληθῆ ὁδὸν τοῦ ἀγνώστου. Κι' οὕτω δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ μάθωμεν, τὰ ἀπόρητα τῆς κοσμογονίας, τὸν λόγον τοῦ σύμπαντος, τὰ συστατικὰ τῶν κόσμων, τὴν ἐξέλιξιν τῆς φύσεως και τῆς ζωῆς μας αὐτῆς και βαθμηδὸν νὰ γνω- ρίσωμεν τὸν Μεγάλον παράγοντα παντὸς φαινομένου και ἀφανοῦς.

Ὡστε κατ' ἀνάγκην ἐπιβάλλεται εἰς πάντα ὁπαδὸν και θιασώτην τῆς ἐξερευνήσεως τῶν μυστηρίων τῆς φύ- σεως νὰ τεῖνῃ τὰς προσπάθειάς του πρὸς τὴν ἐρευναν τῶν αἰτίων τῶν πνευματιστικῶν φαινομένων και ἐν γέ- νει τῶν ἀπορροπόντων ἐκ τοῦ ἀφανοῦς και τὴν κατὰ- ξιν αὐτῶν εἰς τὴν κυψέλην τῶν ἐπιστημονικῶν νόμων, τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας, τῆς κινήσεως, τοῦ φωτὸς κ.τ.λ. και ν' ἀπέχῃ τῆς συστηματικῆς ἀναγραφῆς τῶν τυπικῶν πνευματιστικῶν θεωριῶν και φαινομένων.

Ἀναγκάζομαι νὰ διατυπώσω τὰς παρατηρήσεις μου ταύτας, καθόσον πρὸ τεσσαρακονταετίας καταγινόμενος ἐπισταμένως ἔγνων καλῶς πάντα τὰ μέγροι τοῦδε γενό- μενα και γραφέντα ἀνεκάθεν παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς, ἐπειραματίσθην πλειστάκις παρ' ἡμῖν και εἰς ξένας χώ- ρας ἀπῆλαυσα τὰ θαυμασιώτερα τῶν φαινομένων ἐν ἐπι- κοινωνίαις και ἐμφανίσεσι, ἀλέκτηρα σπάνια πνευματι- στικὰ τεκμήρια, αἵτινα ἐπιμελῶς διατηρῶ και θὰ προσπα- θήσω ἤδη ν' ἀνακοινώσω τὸ συμπέρασμα τῶν παρατη- ρήσεών μου ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ αἰτίου και αἰτιατοῦ ἀπὸ ἀπόψεως παραδειγματικωτέρας και ἀποδεικτι- κωτέρας περιοπῆς διὰ τῶν ἀκολουθῶν θεμάτων.

Περὶ ὄρατῆς και ἀοράτου φύσεως.
Περὶ κινήσεως, παραγωγῆς φωτὸς και κραδασμοῦ.
Περὶ σχηματισμοῦ ὕλης και ἐμφανήσεως ζωῆς.
Τὸ σύμπαν, ἀποτέλεσμα κινήσεως.
Κίνησις και πνεῦμα ὁμοιότυπον.
Ὁ σκοπὸς τοῦ σύμπαντος.

ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

Ο "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ,"

Πωλεῖται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα τῶν κ. κ.

Γ. Βασιλείου, Θ. Βαφειάδου, Χρ. Γανιάρη, Μ. Ζηράκη, Γ. Κορνάρου, Χρ. Σαλιβέρου και τὰ περίπτερα τῶν τραυματιῶν.

Ἐκαστον τεύχος ἀντὶ δραχ. 3

ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑΤΣΗ κλπ.

Ὁδὸς Καλάμιδος 7 (Ἄνω πάτωμα)

Πλήρης κατάρτισις ἐντὸς τριῶν μηνῶν διὰ τὰς ἐπι- πτυχίῳ ἐξετάσεις τῶν τελειοφοίτων.

Τὸ παρὸν τεύχος λόγῳ τυπογραφικῶν ἀνω- μαλιῶν ἐκυκλοφόρησε τὴν 17 Νοεμβρίου οἱ ἐξ

ΠΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ — ΤΕΧΝΟΚΡΙΤΙΚΑ

ΑΠΟΒΡΑΔΟ

Τοῦ ψιθύρου τριγύρου ὁ λυγμὸς ποῦ ὁ γαλὸς σιγοκλαίει . . .
Κι' ὁ σκαρμὸς ποῦ βογγάει, κι' ὁ τριγμὸς τῆς βαρκοῦλας ποῦ πλέει.

Μὲ δυὸ λόγια σὴν ἄμμο σκαλῶ τῆς ψυχῆς τὴν ὁδύνη.
Στὸν ἀφρὸ του, ἀλαφρὸ κι' ἀπαλὸ κάποιον κῦμα τὰ σβύνει.

Καθὼς πλέω σὴν ἔρημιά ἀκρογιαλιά· μιὰ φωνούλα φωνάζω.
Φέρονε ὁ νοῦς—ὄχ ἀλιά—τὰ παλιὰ και τὰ κλαίω. . . και σιενάζω.

ΣΟΥΡΟΥΠΟ

Ἄργα σημαίνει ἔσπερινὸς στὸ ρημοκλήσι πέρα.
Πῶς γονατίζει μου ἡ ψυχὴ!
πῶς ξεψυχᾷ ἡ μέρα!

Κ' ἡ βρούσι στάζει ἀγάλη, ἔρημη ψυχὴ τὰ δάκρυά της σὲ πονεμένη ἀγκόλη.

Σ' ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΠΑΛΙΟ

Τῆς κακοκαιριᾶς πλάκωσε ἡ μαυρίλα.
Κ' ἔστρωσε ὁ Βοριάς τὰ ξερὰ τὰ φύλλα.

Τὴν ἀγάπη κλειῶ σ' ὅτι νικημένο σ' ὅτι εἶνε παλιὸ πλάϊ του και θὰ μένω.

Στέρφει ποταμὲ χερσωνιμένοι κῆποι. . . .
Ὡ παλιὲ καημὲ πρῶτο καρδιοχτύπι!

Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ ΛΑΥΡΑΣ

Αὐγουστος 1923

ΑΘΗΝΑ Ν. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΔΕ ΘΕ ΝΑ ΛΗΣΜΟΝΗΣΗΣ

Καρδιά ποῦ μέσα κλείς βαθειὰ πίκρες, καῦμούς και πόνοους ποῦ με ὄνειρα ἐζήτησες νὰ βρῆς τὴν εὐτυχιά, καρδιά ποῦ εἶδες νὰ σβένουνε τώρα ὅλους σου τοὺς πόθοους σὲ ὄνειρα πάλι μὴ ζητᾷς νὰ βρῆς τὴν λησμονιά.

Μὲ τὰ συντρίμια ποῦ ἔμειναν πλοτεφες πῶς θὰ χτίσης Μέγαρο χρυσοῦφαντο κ' ἔσβυσα σὰν καπνός. Τώρα ὅσο κι' ἂν προσπαθῆς δὲ θε νὰ λησμονήσης τῆς προδοσιᾶς με τίποτα δὲν σβύνει ὁ καῦμός.

Μᾶης 1919.

ΤΟΥΛΑ ΚΑΡΑΠΑΥΔΟΥ

ΘΕ ΝΑΡΘΗ ἸΜΕΡΑ

Βλέπω ψηλὰ ν' ἀνοίγεται σιὰ συννεφένια βάθεια ἓνα κομμάτι διάφανο, καθάριο οὐρανοῦ και λέω: πῶς εἶνε ἡ ἀγάπη μας νικῆτρια μες τὰ πάθεια ποῦ τὴ χτυπᾶνε ἄπονα, στὸ διάβα τοῦ καιροῦ.

Θὲ νᾶρθῃ Ἰμέρα νὰ χυθῇ τοῦ ἡλιου καθάρια ἀχιτίδα σιὰ σύννεφα ποῦ σκιάζουνε τὴ κάθε μας χαρά, τοῦ χωρισμοῦ θὰ σπάσουμε τὴ μαύρη ἀλυσίδα και γιὰ μιὰ οὐράνια εὐτυχιά θ' ἀπλώσουμε φτερά.

Ἀθῆνα 1923

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΚΑΤΙΝΑΣ Γ. ΠΑΠΑ

ΕΝΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

Τό ίδιο απόγευμα οί δυό φοιτήτριες εξεκίνησαν γιά τό «παλιό σχολείο», τό συνηθισμένο μέρος που προτιμούσαν γιά τή μελέτη τους.

Ήταν ένα έρειπωμένο χτήριο μέσα σένα πυκνό έλαιώνα που έτελειωνε σέ μιá δροσερή ρεμματιά. Από εκεί δέν περνούσε ποτέ κανένας και ήσυχες έμεναν ξαπλωμένες στά χόρτα και σχολίαζαν μέ δλη τους τήν άνεση όσους συγγραφείς περνούσαν από τά χέρια τους, μικρούς και μεγάλους μέ τήν ίδια εύκολία και μέ τήν ίδια άνηλεότητα όλους.

Είχαν αποχτήσει ιδιαίτερη ικανότητα νάνακαλύπτουν λάθη και στοίς μεγαλύτερες αλήθειες και νά βλέπουν στραβά και μέσα στοίς εύθειες άκόμα. Αυτό τώκαναν έτσι γιά νά γελάσουν και τά περισσότερα από όσα μέ πάθος ισχυρίζονταν κατά βάθος οί ίδιες δέν τά έπίστευαν.

Σήμερα όμως μελετούν Θουκυδίδη και άστειά δέν επιτρέπονται: ξαπλωμένες και οί δυό μέ τό πρόσωπο προς τή γή διαβάζουν στό ίδιο βιβλίο. Μόλις τελειώσουν τήν παράγραφον τήν σχολιάζουν:

— Έδώ αυτό ό Βερναρδάκης τό λέει έτσι, έγώ δέν τό πολυκαταλαβαίνω· εσύ, Άρη, πώς τό έννοείς;

— Έννοείται, που ή Άρη «τό έννοεί» έντελώς διαφορετικά και εξηγεί μέ τόση πειστικότητα τή γνώμη της, που ή Κλέα συμφωνεί μαζί της και ή μελέτη προχωρεί.

Άλλά ή Άρη σήμερα δέν είναι στά καλά της, έχει πονοστόμαχο — τό πρωί ύστερα από τόν καφέ της έφρχε όκτώ άστάκια — και όταν είναι έτσι δέν μπορεί νά καταλάβη τίποτα και τό εύκολότερο νόημα τό βρίσκει στρυφνό.

— Τι νάναί πάλε αυτά τά «όστά»; τί τάχα νά θέλη νά πη μαυτά ό παππούς; — έτσι έλεγαν τόν Θουκυδίδη που ήταν ή αγάπη τους.

Έδιάβαζαν τόν επιτάφιο του Περικλέους. Τόν είχαν διαβάσει τόσες φορές, που τόν ήξεραν σχεδόν άπ' έξω· αλλά έτσι τόν ξαναδιάβαζαν και κάθε φορά εύρισκαν και κάτι καινούριο.

Τώρα δέν μπορούν νά καταλάβουν τί είναι τά «όστά» τών πρώτων πεπόντων.

Ό πόλεμος άρχισε «άκμάζοντας του θέρους και του σίτου και αί «δημοσία ταφά» γίνονται τόν χειμώνα. Όσο μικρές κιάν ήταν οί πρώτες συγκρούσεις πάντα νεκροί υπήρχαν. Τους έθαψαν τότε και τώρα εξανακίδευαν τά όστά τους — μή λέμε κουταμάρες — πότε θά πρόφταναν νά λυώσουν!

— Τους άψχαν άθαφτους ένα καλοκαίρι βαλσαμωμένους — Κύριε έλέησον! — και τους εκήδευαν τώρα; ή πρόκειται περί τής σκόνης τών νεκρών; αλλά γιατί τότε

λέει «όστά»; Κέπειτα, άν τους εκαιαν, έναν — έναν θά εκαιαν τους στρατιώτες, ώστε νάχουν τώρα ξεχωριστά τή σκόνη του; Λέει καθαρά που τους άψχαν εκτεθειμένους τρεις μέρες σέ σκηνή έπίτηδες καμωμένη και οί συγγενείς φέρνουν ό καθένας «στό δικό του νεκρό», τι θέλει νά του χάριση γιά συντροφιά και γιά άνάμνησι 'τόν κάτω κόσμο.

— Θεέ μου! όπως είναι γραμμένα, ούτε νεκροί όλόκληροι μπορεί νάναί, ούτε όστά, ούτε σκόνη! Τι νάναί λοιπόν; Καταλαβαίνεις εσύ Κλέα; Τι λέει ό Βερναρδάκης;

— Κυτάζουν τό «Έρμηνευτικό Λεξικό» που τόσες άπορίες τους έλυσε έως τώρα, αλλά τίποτα, ούτε λέξι γιάυτό.

— Χωρίς άλλο θάναί πολύ εύκολο και τό παραλείπει, λέει ή Κλέα.

— Κέμεις πολύ· κουτές, όπως πάντα!

— Άφηστο πιά, ως προχωρήσουμε.

— Άδύνατο! θά μάς βασανίση διαρκώς νά γράψουμε στην Άθήνα σέ κανένα σοφό νά μάς τό εξηγήση· δέ χάθηκαν οί σοφοί από τήν πρωτεύουσα και όσο νάρθη άπάντησι, έγώ Θουκυδίδη δέν ξαναπαίανω.

— Αί καλά, ως διαδύσουμε τίποτε άλλο ως τόσο.

— Δέν κάνουμε λίγες τοιμίες καλύτερα.

— Άκουσ εκεί! Άλλά τό στομάχι σου;

— Δέ βριέσαι! Τό massage θά του κάμη καλό.

Έσηκώθηκαν άμέσως και έτρεξαν προς ένα πράσινο κατηφορικό λειβαδάκι, που ήταν μπροστά στό έρείπιο.

Ήταν τόσο όμαλό και ό κατήφορός του τόσο γλυκός, που από τήν πρώτη φορά που τό είδαν τοίς ήρθε ή ιδέα νά κυλιστούν!

Άπό τότε τό εκαναν συχνά, ιδίως κάθε που ή πολύωρη μελέτη τοίς εκούραζε. Άνέθηκαν στην κορυφή του ξαπλώθηκαν στό χόρτο και άψχαν νά κυλιστούν ως τό τέλος του χωραφιού σάν βαρέλια.

Αυτό τους έφερνε ένα γενικό ανάκατωμα που τό έλεγαν «έσωτερική πλύσι» και «κάθαρι» από βλαβερές σκέψεις και ιδέες. Ξανάκαμαν τό γύμνασμα τρεις τέσσερις φορές και ή «κάθαρις» έτελειώσε. Η Άρη και ή Κλέα έτίναξαν τά ρουχά τους, που ήταν γεμάτα από χόρτα, άγκάθια, ξερά φύλλα, άχυρα και άλλα τέτοια προϊόντα, έσειαξαν λιγάκι τά μαλλιά τους, — ή Άρη είχε κοντά μαλλιά και της ήταν πολύ εύκολο νά τά βάλη σέ τάξι, — και έπήγαν πάλι στό μέρος, που τά βιβλία τους τοίς έπερίμεναν.

— Άς διαδύσουμε κανένα νεώτερο βιβλίο. Νά ό «άρχιτέκτων Μάρκας».

Άνοιξαν τό έλκυστικό βιβλίο και βυθίστηκαν στην

ανάγνωσι· ό Νιρβάνας είναι από τοίς δυνατές τους συμπάθειες και ροφούν τοίς γραμμές του μέ εξαιρετική εύχαρίστησι.

— Μπά! υπάρχουν και σημειώσεις εδώ, ποιός σου τώδωσε τό βιβλίο;

— Ό Τριλλίδης. Έδωσε διδακτορικά τοίς προάλλες και πήρε παμφηφει άριστα, όλόκληρο άριστα, ξέρεις τί παναπή Άρη;

— Ένα και μηδέν δέν έννοεις; Έγώ όμως από μέρους μου θά τούδινα μηδέν και ένα! Κύτταζε δώ!

Έσκυψαν και οί δυό στό βιβλίο· ό Νιρβάνας έλεγε: «...και μπήκε πατώντας στά νύχια του» και από κάτω ό Τριλλίδης έγραφε σέ ύποσημείωσι μέ μελούδι: «Βεβαίως ό συγγραφέας δέν έννοει τό πράγμα κατά λέξιν, διότι πώς είναι δυνατόν νά πατή τις επί τών όνύχων του!».

— Μά, παρατηρητικότης μιá φορά! Τώρα καταλαβαίνω, γιατί πήρε τό άριστα· του άξιζε, μά τό θεό, του άξιζε νά τό πάρη, είπε ή Κλέα και μόνον που δέν έσταυροκοπήθηκε, τόση ήταν ή κατάπληξις της.

— Αυτό παθαίνουν, όσοι φοιτούν ταχτικά στό Πανεπιστήμιο, δέν μπορεί παρά νά γίνουν μεγάλοι κριτικοί! Ό Θεός νά μάς φυλάξη από τέτοια δόξα, είπε ή Άρη, ξαναδιαβάζοντας τή σημείωσι, σά νά μήν έπίστευσε εις τά μάτια της.

— Δέν έχεις, ανάγκη, Άρη, μέ δέκα φορές που επάτησες όλες — όλες έφέτος στη σχολή μας, βέβαια δέν υπάρχει φόδος νά μάς γίνης μεγάλος κριτικός και μέλο που σ αυτό τά μαθήματα κυρίως εσύχναζες. «Έρμηνευτική και κριτική» ήταν ή προτίμησις σου.

Και όμως, Άρη, αυτά είναι που θά γράφουν τοίς βαθιές κριτικές και θά εκδώσουν τά σοφά σχόλια στόν Όμηρο και στόν Αίσχύλο.

— Έννοείται! και μόνον Όμηρος και Αίσχύλος, που δέ θά γίνουν ποτέ τους!

Άλλά σύ τόσες φορές έφοίτησες, παρακαλώ;

— Είκοσιούο!

— Φου — ου — ου! γιάυτό βρωμής από έπιστήμη!

Τό άλλο πρωί οί δυό φίλες, κατέθηκαν στόν κήπο του «Γαλάζιου Πύργου». Η Άρη φορεί μπλε ποδιά μέ κοντά μανίκια και τάνυπόταχτα μαλλιά της άνεμίζουσε στόν άνερα, σκυμένη μαζεύει κίτρινα άνθη από τό δεξιό τμήμα του κήπου, τάχουν φέρει από μιá κορυφή του Ταύγέτου και τάγατούν εξαιρετικά γιά τό όραίο στιλπνό χρώμά τους και τό λεπτότατο άρωμά τους· τά μαζεύει και τά δίνει στην Κλέα που καθισμένη στη μέση της πέτρινης σκάλας τά τοποθετεί άμέσως, όσο μπορεί καλλιτεχνικώτερα μέσα στά περίεργα βάζα που στέκονται στη σειρά στό άλλο σκαλοπάτι της σκάλας.

— Τέτοια λουλούδια θά ένόμιζε κανείς πως μόνο σέ σέρα μπορούν νά εύδοκιμήσουν· κύτταζε τί λεπτοκαμωμένα, που είναι, ποιός θά τό πίστευε, που σ αυτό τό περιβόλακι, που μοναχές μας καλλιεργούμε βρίσκονται τέτοια

λουλούδια και έσήκωνε μέ καμάρι τό χέρι της, γιά νά θαυμάση κι από μακρότερα τόν κίτρινο θουσαυρό της.

— Υπάρχουν φυτά, που μεγαλώνουν μόνο μέ τήν αγάπη, Άρη, και τά λουλούδια μας θάναί άπ' αυτά. Άλλά μήν κόψης άλλα, έγέμισαν τά βάζα μας. Σήμερα ή κάμαρά μας θάναί στολισμένη στά κίτρινα.

Άνέβασαν τά βάζα, κι αφού τά εκαμάρωσαν λιγάκι, ξανακατέθηκαν μέ τά τσαπιά τους.

— Από που θάρχίσουμε, Κλέα, βώτησε ή Άρη.

— Από τήν «ποίησι» πάντα, έτσι δέν πρέπει;

«Ποίησι» έλεγαν μέ τμήμα μέ τά λουλούδια και «πεζότητα» τόν λαχανόκηπο.

Τά είχαν χωρίσει μένα στενό δρομίσκο, αλλά όχι, ως τό τέλος· στό βάθος τάφηναν νά ένωθούν και εκείνο τό μέρος, που οί φασουλές και οί κόκκινες ντομάτες ένώνονταν μέ τά κίτρινα γαρύφαλλα και μέ τοίς μεγάλες ήμερες μολόχες μέ τά πολύχρωμα άνθη τους, τό θεωρούσαν σάν τό τελειότερο μέρος του κήπου.

Κοντά στό σπίτι είχαν φυτέψει νεροκολοκυθίες και τά μεγάλα κλωνάρια τους εκέπαζαν τό γαλάζιο τείχο και περιτριγύριζαν τό παράθυρο, που έδλεπε προς τό περιβόλι. Τοίς είχαν φυτέψει αποκλειστικά γιά τά άνθη τους τά κολοκυθια τους δέ θά πρόφταναν νά τά δοϋν μεγάλα και όριμα.

Είχαν τήν ιδέα πως δέν υπάρχει όραιότερο λουλούδι στόν κόσμο από τό άσπρο λουλούδι μιās νεροκολοκυθιάς. Τό χρώμα του είναι τό λευκότερο, τό άγνότερο και τό πιό άσπιλο χρώμα, που μπορεί κανείς νά φαντασθή. Άλλά πρέπει νά τό πέτύχης στην ώρα του· ανοίγει και μαραινεται σχεδόν άμέσως· δέν ζει παρά μιá στιγμή· μά ή μοναδική αυτή στιγμή της ζωής και του θανάτου του είναι ασύγκριτη· και οί φίλες έννοούσαν νά τήν άπολαύσουν.

Παρακολουθούσαν τό κάθε μπουμπούκι και είχαν τόσο καλά συνηθίσει, που μπορούσαν άκριβώς νά όρίσουν τή στιγμή, που τό καθένα τους θάταν στό τέλειο άνοιγμά του. Κέτσι μπόρεσαν νά χαρουν τήν όμορφιά δλην σχεδόν τών λουλουδιών της νεροκολοκυθιάς τους και αισθανόνταν αληθινή λύπη κάθε που γυρίζοντας από τήν πρωινή τους μελέτη ή από καμμιá μακρινή εκδρομή έδλεπαν πως αρκετά μπουμπούκια είχαν χαθή έτσι, χωρίς κανένας νά τά χαρή.

Τώρα εκσάλιζαν και οί δυό μέ τά έλαφρά τους τσαπόνια, άνοιγαν δρομίσκους άνάμεσά τους, και τό χώμα τό έμάζευαν γύρω στοίς πιό άδύνατες ρίζες. Έπειτα θά έδιώρθωνν τό λαχανόκηπο, που οί πιπεριές του και οί ντομάτες του εκητούσαν πρό πολλού σκάλισμα.

Σέ μιá μεριά του λουλουδόκηπου είχαν αφήσει ένα εύρύχωρο τετράγωνο άδειανό· μόνο στη μέση του άνθιζε ένας άπρος κρίνος, μόνον ένας. Ήταν τό «κενοτάφιο». Εκεί ή Άρη όταν πρωτόσκαφε τό μέρος είχε βρή ένα χέρι, ένα γυναικείο απαλώτατο χέρι σκαλισμένο σέ κοκινωπή πέτρα.

Τό χέρι κρατούσε έναν καρπό ως υπέθεσαν πως θάταν κάποιος Κόρης, κάποιος χαμένης Περσεφόνης και της έ-

καμαν εκεί στην ίδια θέση το μικρό κενοτάφιο με τον ασπρο κρίνο στη μέση. Τό χέρι εστόλιζε το τραπέζι τους και ήταν το πολυτιμώτερο αντικείμενό τους.

Όταν θά έφευγαν θά τό έπαιρναν μαζί τους και θά είχαν έτσι μιá για πάντα μιá ώραία ανάμνησι του περιβολιού τους και τής πρωϊνής καθημερινής τους γυμναστικής.

* *

Δυό ώρες κάθε πρωί τους είχαν αφιερώσει για τον κήπο· αυτό ήτο διασκεδάσις μαζί και μάθημα και γυμναστική. Έπρόσεχαν τή ζωή του κάθε φυτού τους και παρακολουθούσαν όλες του τοίς ιδιοτροπίες και τοίς χάρες με μεγάλο ενδιαφέρον.

Και τόσο είχαν συνηθίσει στη δίωρη αυτή κηπουρική, που αν καμμιá φορά έτύχαινε να μη έργαστούν, όλη τήν ήμέρα ενόμιζαν πως κάτι τους έλειπε. Έχασαν τή πειρά τους και θεωρούσαν τή μέρα τους χαμένη.

Σήμερα ύστερα από τό σκάλισμα ή Κλέα έπηρεε τά χαριά της και ξεκίνησε για τή βρύσι του χωριού.

Έχει θά εύρισκε κοπέλλες που θά έλεγαν λιανοτράγουδα. Η Άρη έμεινε στην κάμαρα, για να γράψη γράμματα στο σπίτι της και στην Αθήνα στις φίλες της.

Όλοι είχαν παράπονα από τοίς δύο αυτές «χαμένες» που είχαν τήν ιδιοτροπία να φύσουν τήν Αθήνα και να πάνε στο πιο απομακρυσμένο και άγνωστο βουνό για να μελετήσουν.

— «Αυτού θά γίνετε σοφές» τους έγραφαν.

— «Βέβαια, άπαντούσε ή Άρη, ό καθένας γίνεται σοφός στην έρημιά, αν τύχη και δέν αποβλακωθή. «Βρίσκει κανείς τον έαυτό του» όπως λένε και τά βιβλία και ξέρετε τι θά πη αυτό; — Πιάνεις με τά χέρια σου τήν πολύχρωμη σαπουνόφουσκα που σε τρυγύριζε και που σου φαινότανε τόσο ώραία και τόσο στέρια, και όση χαρά αισθάνεσαι, όταν βλέπεις αυτό τό ώριτο λεπτό πράγμα κολλημένο επάνω στα δάχτυλά σου, σαν ένα αξιολύπητο τίποτα, άλλη τόση αισθάνεσαι κιόταν βρής τον περίφημο έαυτό του, που ό θεός να μη σου τό δώση και τό πάθης, όσο σοφός και νάσαι.

Κέπειτα και έγώ και ή Κλέα βρίσκουμε πως ή σοφία δέν ταιριάζει στην ιδιοσυγκρασία μας, γιατίο και τήν αφήκαμε στην Αθήνα, όση τυχόν είχαμε.

Έδώ ήρθαμε ξελαφρωμένες από τέτοια βάρη και χαίρομαστε κάθε μέρα, από τά χαράματα ως τά μεσάνυχτα τήν έλευθερία μας και τήν τρέλλα μας.

Άλλά δέν πρόφτασε ή Άρη να τελειώση, που μπήκε λαχανιασμένη ή Κλέα.

— Άρη, Άρη, βρες μιá δικαιολογία, γρήγορα, για τον άστυνόμο ώσπου νάνέδη τή σκάλα· ήρθε να μας πάρη.

— Κιόφου πρόκειται να πάμε με τό δάσκαλο σταρχαία;

— Αυτό ίσα ίσα δέν πρέπει να μάθη, γιατί θά του κακοφανή μας έχάλεσε για σήμερα από προχτές και ξεχασα να στο πώ.

— Μπράβο σου!

Και τήν ίδια στιγμή φάνηκε στη θύρα τό αγαθό και συμπαθητικώτατο πρόσωπο του άστυνόμου.

Είχε κι αυτός ένα κορίτσι συνομιλικό τής Άρης και τής Κλέας, έσωτερικό σε σχολείο στην πατρίδα του και τά κορίτσια τάγαπούσε, γιατί του θυμίζαν τό παιδί του.

— Καλή-μέρα σου! ώραία ή κάμαρά σας και σαν τί διαβάσετε εδώ; παίρνει ένα μικρό βιβλίο, δεμένο με κόκκινο εκλεχτό δέρμα και τό κυττάζει με προσοχή.

— Μπα, γερμανικό· διαβάσετε και γερμανικά;

— Τραγούδια, κυρ-άστυνόμω, τά τραγούδια διαβάζονται σβλες τοίς γλώσσες! λέει γελώντας ή Άρη.

— Δέν τώξερα! παναπή αν είναι σε πεζό δέν τό καταλαβαίνετε;

— Έξαρτάται αν έλεινος που τώγραφε, γράφει σαν τραγούδι, τό ίδιο τό καταλαβαίνουμε, α; είναι γραμμένο και σανσκριτικά!

— Μάλλους λόγους, τά τραγούδια τάρπάζετε με τή μυρωδιά!

— Αί, βέβαια, σαν κάθε ώραίο.

— Καλά λαγωνικά ώστόσο, θά σας θυμηθώ, όταν παρουσιαστή εύκαιρά, μη πότε σκοπεύετε να μου πητε να καθήσω; έχω τόσην ώρα όρθός και κυττάζει γύρω του νάνακαλύψη κανένα κάθισμα.

— Ά, μην κοιτάζετε· δέν υπάρχουν καρέκλες.

— Μά μπορούσατε να παραμερίσετε λίγα βιβλία σαυτή τήν άμπάρα!

— Τά βιβλία δέν τά πειράζουμε από τή θέσι τους· είναι ανοιγμένα στη σελίδα που μας χρειάζεται και που να τ'άνακατεύουμε κάθε στιγμή— λέει ή Κλέα και προτείνει τή μιá κούνια βάζοντας κατά μήκος τό μαξιλάρι για να χωρέση τον εύρωστο άστυνόμο.

— Μου ήταν κι αυτό γραμμένο, τώρα στα γεράματα να κρεμαστώ σε κούνια. Σε καλό σας άγριοκόριτσα!

— Αί, ή φιλοξενία δέν έγκριεται· στο είδος του καθίσματος, τό ζήτημα είναι να καθήση κανείς και τό που θά καθήση δέν έχει σημασία, λέει ή Άρη με τό σοβαρώτερο ύφος της.

— Και τί έχει σημασία, για σά; Μά ας αφήσουμε τοίς κουβέντες εισθε έτοιμες για τ' Άμπελάκια;

— Μπα σάς εύχαριστούμε πολύ, άπαντάει άμέσως ή Άρη, που να σας βάλουμε σε φασαρίες!

— Φασαρία καμμιá, όλα ειν' έτοιμα θά πάμε με τή σούστα, θά φάμε στού κουμπάρου μου και θά γυρίσουμε με τό φεγγάρι.

— Όραία εκδρομή, μα που είμαι άρρωστη! Δέν είδατε που δε βγήκα σήμερα· ή Κλέα θά σας τώπε.

— Όχι, δε μουπε τίποτα. Πως δε μου τώπε Κλέα;

— Ξέρω και γώ πως δέν τώπα· μάφου δέν τήν είδατε μαζί μου δέν μπορούσε παρά νάναί άρρωστη, ειπε κυττάζοντας με εύγνωμοσύνη τήν Άρη, που τήν έδωγαζε έτσι από τή δύσκολη θέσι.

— Αί, δέν πειράζει, πάμε άλλη φορά· αλλά τί έχεις, παιδί μου; να σου στείλω τό γιατρό;

(Η συνέχεια εις τήν 247 σελίδα)

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΤΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΡΑΦΑΗΛ

Ο Ραφαήλ συνεπλήρου τό τριακοστόν εβδομον τής ζωής του έτος, καιτοι δε εις τό άνθος τής ηλικίας του, εν τούτοις τό τέλος του τον είχε προλάβει. Η διηνεκής έντασις τής φαντασίας του, ή επίμονος εργασία προς συμπλήρωσιν πολλών έργων του, αι ένδελεχείς φροντίδες και ή διάπυρος προς τήν τέχνην στοργή όσημέραι τον κατέβαλον. Άλλ' ό νοός του Μεγάλου εκείνου δέν ήμαυρούτο, ή γόνιμος εις εικόνας και πλάσματα φαντασία του, οι οιονει ύπερφυσικοί οίστροί του έσπινηροβόλουν εις τά στερεώματα τής τέχνης και ή δοξα, δορυφόρος το ύπνεύματος, είχε φθάσει εις τον κολοφώνα.

Φαίνεται, ότι ή θρησκεία ήτο έγχαραγμένη βαθύτατα εις τήν ψυχήν του Μεγάλου εκείνου και έντός αυτού, ό όποιος, προϊόντος του χρόνου, είχε έρευνήσει πάντοτε τά αισθήματα και μετά μεγίστης θέρμης είχε σπουδάσει τάς μορφάς, τό όραμα, ούτως ειπείν, των θρησκευτικων ιδεων καθίστατο ευκρινέστερον και αισθητότερον, ως εαν ξεφυλισσето εις ευρύτερον ορίζοντα. Θά έλεγέ τις, ότι ό θάνατος μέλλον ν' αφαιρέση τον πέπλον των πραγμάτων, εφόσον ή ζωή του καλλιτέχνου βραδέως έχώρει, έλέπτυνε τον πέπλον εκείνον, δια του όποιου διεφαίνοντο τά ούράνια.

Επρόκειτο να ζωγραφίση του Ιουλιου, καρδιναλιου των Μεδίκων, ένα πίνακα τής Μεταμορφώσεως του Χριστου δια να τον στείλη εις Γαλλίαν. Εις τό έργον εκείνο

άνέπτυξεν όλην τήν δύναμιν του πνεύματος του, τόση δια να δείξη τήν αξίαν τής τέχνης του, όσο και να διαπιστώση εν Γαλλία τήν αξίαν εκείνην, τήν όποιαν επιφανή και σεβαστήν καθίστα ή Ιταλία.

Ο Ραφαήλ άποπερατώσας τήν άθάνατον ζωγραφίαν του εξέθεσεν αυτήν εν τώ Βατικανώ προς γενικόν θάνασμον.

Εξωγράφισε λέγει ό Βισσάρτων Χριστόν μεταμορφωθέντα επί του όρους Θιβού και παρά τοίς πόδα; του; ένδεκα μαθητάς άναμένοντας αυτόν, ένώ φαίνεται οδηγούμενος νεανίας δαιμονίων, τον όποιον ό Χριστός κατελθών από του όρους θεραπεύει. Ο όποιος νεανίας, ένώ με ποιάν τινα διαστροφήν του προσώπου προσκλίνει κραυγών και αναστρέφων τοίς οφθαλμούς δεικνύει άμα τό πάθος του έντός τής σαρκός, των φλεβών και τής πνοής του, μεμολυσμένων εκ του μοχθηρού πνεύματος και με όχραν τήν σαροχοριάν καθιστά τήν μορφήν εκείνην μεταραγμένην και επί-

φοβον. Και τον πάσχοντα ύποστηρίζει γέρων, ό όποιος έννηγκαλισμένος αυτόν και πλήρης θάρρους με στοργή τους οφθαλμούς και λάμποντας δεικνύει συγχρόνως δια τής ύψώσεως των όφρυών και τής συσπάσεως του μετώπου και δύναμιν και φόβον, πλην άτενίζων έταστικώς τοίς Αποστόλους φαίνεται, ότι έλπίζει εις αυτούς και ένθαρρύνει έαυτόν. Υπάρχει προσέτι εν τώ πίνακι, πλην άλλων, και μιá γυνή, ή κυριωτέρα μορφή τής ει-



κόνος εκείνης, ή όποία γονυκλινής πρό αυτών και στρέφουσα την μέν κεφαλήν πρός τούς Ἀποστόλους, τās δέ χείρας τείνουσα πρός τόν δαμονιῶντα, δεικνύει τήν ἀθλιότητα εκείνου, ἀλλά, πλὴν τούτου, οἱ Ἀπόστολοι ὁ μὲν ὄρθιος, ὁ δὲ καθήμενος και ἄλλοι γονυκλινεῖς ἐκδηλοῦσι ζωηράν τήν συμπάθειαν εἰς τήν τόσην δυστυχίαν.

Καὶ ἀληθῶς ὁ Ραφαήλ ἐν τῷ πίνακι ἐκείνῳ ἔγραψε μορφάς και κεφαλάς πλὴν τῶν συνήθων καλλονῶν, τόσῳ νέας, ποικίλας και ὠραίας, ὥστε ὁμογνώμως οἱ καλλιτέχνη ἀποφαίνονται, ὅτι τὸ ἔργον ἐκείνο, μεταξύ τῶν τόσων τὰ ὁποῖα ἔγραψεν, εἶναι τὸ περιφημότερον, τὸ ὠραιότερον και τὸ ὄντως θεῖον. Κι ὅσον ὁ θέλων νὰ γνωρίσῃ και ἐπιδείξῃ ἐν ζωγραφίᾳ τὸν Χριστὸν θεϊκῶς μεταμορφωθέντα, δύναται νὰ παρατηρήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Ραφ. ἔπληθύνει τὸν ἐπί τοῦ ὄρους ἐν φωτεινῇ στάσει μετὰ τοῦ Μωϋσέως και τοῦ Ἡλιοῦ, οἱ ὁποῖοι φωτιζόμενοι ἐκ τῆς διανυσίας λάμπειν τινος γίνονται ζωηρότεροι εἰς τὸ φῶς ἐκείνου.

Κεῖνται καταγῆς προσκλινεῖς ὁ Πέτρος, ὁ Ἰάκωβος και ὁ Ἰωάννης εἰς ποικίλας και ὠραίας στάσεις, ὁ μὲν ἔχων τήν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὁ δὲ διὰ τῶν χειρῶν σκιάζων τοῦ ὀφθαλμοῦ: ὑπερασπίζεται ἐκ τῶν ἀκρίτων και τοῦ ἀπειροῦ φωτός τῆς λάμπειν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ὁποῖος φορῶν ἱμάτια, ὡς ἡ χιών, φαίνεται, διὰ τῆς ἀναπετάσεως τῶν χειρῶν και τῆς ὑψώσεως τῆς κεφαλῆς, ὅτι δεικνύει τήν ἀγιότητα και τῶν τριῶν ἐκείνων προσώπων στενωῶς ἔχομένων ἐν τῇ τελειότητι τῆς τέχνης τοῦ Ραφαήλ, ὁ ὁποῖος φαίνεται, ὅτι τόσον συνεκentrῶθη, ὅπως ἐπιδείξῃ τήν δύναμιν και ἀξίαν τῆς τέχνης ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ, ὥστε ἀποπερατώσας αὐτόν, δὲν ἦγγισε πλέον χρωστήρα, τοῦ θανάτου καταλαβόντος αὐτόν.

Ἰστατο ποτὲ ὁ Ραφαήλ πρό τῆς εἰκόνος ἐκείνης θαυμάζων αὐτήν και ἠδωχαριστήμενος ἐνδομύχως, ὅτε διετάχθη νὰ μεταβῇ ἀμέσως εἰς τήν αὐλήν. Καὶ ὄντως ἀσθμαίνων και κἀθιδρῶς, ὡς ἐκ τῆς ταχεῖς πορείας του διὰ νὰ μὴ βραδύνη εἰς τήν πρόκλησιν, ἐφθασεν εἰς τὸ Βατικανόν. Λέων ὁ δέκατος ἐθαύμασε τās αἰθούσας τοῦ μεγάρου του ἀπὸ αὐτὸν ζωγραφημένας, τούς πίνακας και τέλος τήν Μεταμόρφωσιν και εἰς τήν ψυχὴν του ἐνεδυναμούντο ἡ ἀγάπη και ὁ θαυμασμός του πρός τὸν Σάντζιον. Τὸν ἐδέχθη μετὰ τῆς συνήθους χάριτος και εὐπροσηγορίας και ἐθεώρησε εἰς τὸν εὐνοηθέντα ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας, διότι ἔσχε καλλιτέχνην τοιοῦτον, ὡς σύμβουλον τῶν σκέψεων του. Τῷ διηγήθη τὰ τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ Ἁγίου Πέτρου και ὁ Ραφαήλ ἀπαντῶν προφρόνως ἐξέφερε τήν γνώμην, ὅτι ἔπρετε τὸ οἰκοδόμημα ἐκεῖνο ταχέως ν' ἀποπερατωθῇ και εὐλογηθῇ ὑπὸ τοῦ Ποντίφηκος. Ἄλλ' ἐν τῷ μεταξύ τὰ ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς μετὰ δυσκολίας ἐλειτούργουν και ὁ θάνατος ἤρχισε ν' ἀποστέλλῃ τούς προξυσμούς πυρετοῦ, ὁ ὁποῖος ἐμάρανε τὸ ὠραιότερον πνευματικὸν ἄνθος πού ἀνεπτύχθη ποτὲ ὑπὸ τὸν Ἰταλικὸν οὐρανόν.

Ὁ Ραφαήλ ἐκεῖτο ἐξηλωμένος. Τὸ ὠραῖον πρόσωπόν του κανονικόν, εὐχαρι και λεπτόν, με χαρακτηριστικά εἰς ἄκρον σύμμετρα, με μαύρην τήν κόλιν και ὀφθαλμούς μαύρους ἐπίσης, πλήρεις γλυκύτητος και σεμνότητος, ἐλαιόχρου και ἐν γένει δεικνύον τήν ἐκφραστικὴν εὐμισθίαν και χάριτος, ἀνταπεκρίνετο εἰς τήν πλὴν φυσιογνωμίαν με μακρὸν τὸν λαμόν, μικρὰν τήν κεφα-

λήν, τὸ σῶμα ἱσχνόν και οὐδὲν ἐδήλου εἰς αὐτὸ ὄργανισμὸν μικρῶς διαρκείας. Καὶ ὁ πυρετὸς ἐξηκολούθει ν' ἀπομαραίνῃ τόσον κομψὴν χαρακτηριστικὰ και νὰ φθίρῃ βραδέως τήν ζωὴν τοῦ καλλιτέχνου. Κατὰ τῆς ἀσθενείας του δὲν ἔλυσαν οὔτε ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη, οὔτε ἡ στοργὴ τῶν περὶ αὐτόν, οὔτε τῆς φύλας αἱ περιποιήσεις και προσπάθειαι. Ἡ ἐνάρετος και φιλόθετος ψυχὴ τοῦ Ραφαήλ αἰσθανθεῖσα ἐγγύς τήν εἰς ἄλλην ζωὴν μετάστασιν, ἠθέλησε νὰ θυσιάσῃ τήν ἐπιγεῖον στοργὴν κόπουσα τὸ νῆμα τῆς ζωῆς ἐκείνου, τὸν ὁποῖον εἶχε ἐμπνεύσει τὰ θεοπείσια ἔργα: ἠθέλησε νὰ παραδώσῃ τὰ πάντα εἰς χείρας τῆς οὐρανιας πίστεως.

Ὁ αὐτὸς Λέων θέλων ν' ἀμείψῃ ἐπαξίως τὸν μέγαν ἐκείνον, μετέβη νὰ θλίψῃ τήν χεῖρα του και παρὰ τήν κλίνην του ἔχουσε δάκρυα πικρά. Ἄλλ' ὁ Ραφαήλ ἀξίος τῆς τιμωτέρας δάφνης, διὰ τῆς ὁποίας ὁ κόσμος θὰ περιέβαλλε τήν κεφαλὴν του, ἀνήγαγε εἰς τὰ ὑψηλὰ νὰ δεχθῇ ἡμάρτων στέφανον. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ του εἶχε κοσμήσει τὸν κόσμον διὰ τῆς ἀρετῆς του, ἡ αὐτὴ μετέβαινε νὰ στολίσῃ και τὸν οὐρανόν.

Ἐξωμολογημένος και συντετριμμένος ἐπέρανε τήν σταδιοδρομίαν του τὴν Μ. Παρασκευῆν, 8 Ἀπριλίου 1520, καθ' ἣν ἡμέραν εἶχε γεννηθῆ, εἰς ἡλικίαν, ὡς λέγεται, 37 ἐτῶν.

Ὁ Ραφαήλ εἶχε συντάξῃ τήν διαθήκην του, διὰ τῆς ὁποίας διένεμε τὰ πράγματά του μεταξύ τῶν μαθητῶν του, Ἰουλίου Ρωμανοῦ, τὸν ὁποῖον πάντοτε πολὺ ἠγάπησε, Ἰωάννου Φραγκίσκου Φιορεντίνου ἢ Φατόρε, και ἐνὸς συγγενοῦς του ἱερέως ἐν Οὐρμπίνο. Δίετασεν ἐπίσης, ὅπως ἐκ τῆς περιουσίας του ἀνακαινισθῇ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Μαρίᾳ Στρογγύλῃ διὰ νέας λιθοδομῆς ἐν παλαιὸν πινακλήσιον νὰ κατασκευασθῇ ἁγία Τράπεζα μετὰ μωσαίου ἀγάλματος τῆς Θεοτόκου, τὸ ὁποῖον παρεκλήσιν ὤριζε διὰ τήν ἐντάφιον ἀνάπαυσιν του.

Ὅταν ὁ Ραφαήλ ἐτέθη εἰς τὸ φέρετρον, ἐποποθέτησαν πρός τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς του ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐργαστηρίου του τὸν πίνακα τῆς Μεταμορφώσεως, ἔργον προκαλοῦν τὸν πόνον εἰς τήν ψυχὴν παντός αὐτὸ θεωμένου. Τὸ μέγα ἔργον τοῦ Ραφαήλ ἐχρησίμωσεν, ὡς ἐπικλήδειος ποιητῆ, ὡς ποτε εἰς τούς Ρωμαίους αυτοκράτορας αἱ εἰκόνες τῶν ὑποδοῦλων ἐπιρωτῶν. Καὶ ἐφαίνετο, ὅτι εἰς ὅλα τὰ πνεύματα, ἐμπλεῖ θαυμασμοῦ διὰ τὸ σβεσθὲν ὑπέρρονον πνεῦμα, ἀντήχουν οἱ σῆχοι τοῦ Πετράρχου:

«*Ὅσον νέον και μέγα θαῦμα, τὸ ὁποῖον εἰς τās ἡμέρας μας ἐν τῷ κόσμῳ ἐφάνη και δὲν ἦτο προωρισμένον νὰ μείνῃ πλησίον μας, εἰμὴ μόνον διὰ νὰ μᾶς δείξῃ τὸν οὐρανόν, ἀπέπτη κατόπιν διὰ νὰ στολίσῃ τās ἐνάστρους μονὰς ἐκείνου.*»

Ἡ δόξι τοῦ Ραφαήλ δὲν εἶχε κηλιδωθῆ δι' αἵματος ἀλλ' ἦτο ἀγνή και οὐρανια, ὡς ἡ τέχνη, ἡ ὁποία τὸν εἶχε καταστήσει ἐπὶ γῆς ἐνδοξότερον τῶν αυτοκρατόρων, ὅσοι ἔστησαν τρόπαια εἰς τὸ Καπιτώλιον. Καὶ ἡ τοποθέτησις τοῦ πίνακος του, ὡς σημεῖα δόξης πλησίον τοῦ φερέτρον του, δὲν ἦτο ὁ εὐγλωττότερος ἐπικλήδειος, τὸν ὁποῖον γλώσσα ἀνθρώπινη θι ἐξερῶνει εἰς τὸν ἐπιφανῆ ἐκείνον:

«Ὅταν τὸ ἄψυχον λείψανον ἐκοιμήθη εἰς τήν ἐκκλησίαν, ἡ ἐπικλήδειος πομπὴ διασχίζουσα τās ὁδοὺς τῆς Ρώμης ἐπροκάλεε τὰ δάκρυα εἰς τούς ὀφθαλμούς ὄλων

και τὸ πλήθος συνωστίζετο και διηκωνίζετο διὰ νὰ ἴδῃ μίαν ἀκόμη φοράν τήν μορφήν ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ζῶντα ἐγνώρισε δημιουργὸν τοσούτων ἐξαισίων ἔργων. Τὸν ἠκολούθουν κλαίοντες οἱ φίλοι, οἱ καλλιτέχνη, οἱ ἐπιφανέστεροι συγγραφεῖς και ὅσοι εἶχον καρδίαν και νοῦν νὰ θαυμάσουν και ἀγαπήσουν τήν ψυχὴν ἐκείνην ἡ ὁποία τόσῳ ταχέως κατήλθεν ἐκ τοῦ κόσμου. Καὶ ἡ πόλις τῆς Ρώμης ὅλη ἦτο βυθισμένη εἰς πένθος, ὡς εἰς γενικὴν συμφορὰν.

Τὸ σκῆνος τοῦ Ραφαήλ κατετέθη εἰς τὸ Πάνθεον, εἰς τὸν ὠραιότερον τῆς ἀρχαιότητος ναὸν μεταποιηθέντα διὰ τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ τῶν Χριστιανῶν, τόσῳ δ' ἐυγενὲς πνεῦμα ἦτο ἐπάξιον τῆς τιμητικῆς ἐκείνης ταφῆς.

Προτοῦ ριφθῆ ὁ Ραφαήλ εἰς τὸν τάφον ὡς ἀκούσωμεν τὸν Βασάρην.

«*Ὡ ἐυτυχῆς και μακαρία ψυχὴ, εὐδόκησον ἵνα πάντες ἀσμένως ὀμιλοῦν διὰ σέ, ἐξυμνοῦν και θαυμάζουν τὰ ἔργα σου. Ἡδύνατο πράγματι ἡ ζωγραφικὴ τέχνη, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐγγενοῦς τούτου καλλιτέχνου, ν' ἀποθάνῃ και αὐτὴ διὰ αὐτὸς ἐκλείσει τούς ὀφθαλμούς, τυφλὴ και αὐτὴ νὰ μείνῃ. Τώρα ὑπολείπεται εἰς ἡμᾶς τὸς ἐπιζῶντας νὰ μιμηθῶμεν ὅ,τι καλὸν και μάλιστα ὅ,τι ἀριστον ἀφήκεν εἰς ἡμᾶς ὡς παρὰδειγμα και ἐπαξίως τῶν ἀρετῶν ἐκείνου και τῶν ὑποχρεώσεων ἡμῶν νὰ τηρήσωμεν ἐν τῇ ψυχῇ προσφιλοσύνην τὴν ἀγάμνησιν αὐτοῦ και διὰ λόγον τιμῶμεν πάντοτε τὴν μνήμην του. Διότι ὄντως δι' αὐτοῦ κατέχομεν τὴν τέχνην, τὰ χρώματα και τὴν ἐφεύρεσιν, ὅλα ὁμοῦ ἀχθέντα εἰς τὴν σκόπιμον τελειότητα, τὴν ὁποῖαν μόλις δύναται τις νὰ ἐλλίσῃ και πέραν αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἐξίχθῃ κατὲν πνεῦμα. Πλὴν δὲ τοῦ εὐεργετήματός του τούτου πρός τὴν τέχνην, ὡς φίλος αὐτῆς, δὲν ὑπελείφθη, ζῶν, νὰ μᾶς δείξῃ πῶς διαπραγματεύεται μετὰ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, μετὰ τῶν μειοτιτῶν και μετὰ τῶν ἐλαχίστων...*»

«*Ὡ τέχνη ζωγραφικὴ, ἡδύνασο τότε ἀπειρώς νὰ ἐκτιμᾶσαι ἔχουσα καλλιτέχνην, ὁ ὁποῖος με τὴν ἀρετὴν και τὰ ἦθη του σ' ἀνύψων μέχρις οὐρανοῦ! Μακαρία ἀληθῶς ἡδύνασο νὰ καλῆσαι, ἀφ' οὗ διὰ τοῦ παραδειγματός τοιοῦτου ἀνδρὸς ἐγνώρισαν οἱ μαθηταὶ σου τὸν τρόπον τοῦ ζῆν και ὅτι συμφέρει νὰ συνδυάζονται τέχνη και ἀρετὴ, αἱ ὁποῖαι ἠνωμένα ἐν τῷ Ραφαήλ ἠδυνήθησαν νὰ ἐνισχύσουν τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἰουλίου Β' και τὴν μεγαλοπροσόντην Λέοντος τοῦ Γ' εἰς ὃ ἦψιστον σημεῖον ἀξίας εἶχον φθάσει, νὰ τὸν καταστήσουν οἰκειότατον και νὰ τῷ ἐπιδαφιλέουσιν πᾶν εἶδος ἐλευθεριότητος, ὥστε νὰ δυνήθῃ διὰ τῆς εὐνοίας και τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα τῷ παρέσχον, νὰ τιμῆσῃ μεγάλως κοί εαυτὸν και τὴν τέχνην. Μακάριος προσέει δύναται νὰ κληθῇ ὅστις ὑπηρετῶν αὐτοῦς εἰργάσθη ὑπ' αὐτόν, διότι πᾶς ὁ μιμηθεὶς αὐτόν ἀσφαλῶς ἐλλιμενίσθη, εἴτω δὲ οἱ μιμηθέντες ἐν τῇ τέχνῃ τās ἐργασίας του θὰ τιμηθῶν ἐν τῷ κόσμῳ και πρός τὰ ἄγια ἦθη του προσομοιάζοντες θὰ συγκαταριθμηθῶν εἰς τούς οὐρανοὺς.»*

Ὁ νεκρὸς τοῦ Ραφαήλ ἔτυχε παρὰ τοῦ Βέμβου τοῦ ἔξης ἐπιτυμβίου:

Θεῶ—Ἀρίστω—Μεγίστω
Ραφαήλ Σανξίῳ Ἰωάν. Φ. Οὐρβινίῳ
Ζωγράφῳ ὑπερόχῳ—ἀρχαίων τε ἐφαμίλλῳ
Οὐτινος τās ἐμπνευσμένας εἰκόνας ἐκ τοῦ σύγγενος
ἐν ἐξετάσῃς,

τῆς φύσεως και τῆς τέχνης συμφωνίαν
εὐκόλως θ' ἀντιληφθῆς.

Ἰουλίου Β' και Λέοντος Γ' Ὑπάτων Ἀρχιερέων
δι' ἔργων ζωγραφικῆς και ἀρχαιτεκτονικῆς
τὴν δόξαν ἐκράτυνεν.

Ἐξῆσεν ἔτη 37 ὀλόκληρα, ἀδέκαστος,
ἐν ἣ ἡμέρα ἐγεννήθη, ἀπέθανε
24 Ἀπριλίου 1520

Ἐνθάδε κεῖται ὁ Ραφαήλ, οὐτινος ζῶντος
ἡ μεγάλη τῶν πραγμάτων γενέτειρα
ἐφοβήθη μὴ καιανικηθῇ
και θανόντος μὴ ἀποθάνῃ.*

(Μετάφρ. ἐκ τῆς Ἰταλικῆς)

ΛΕΩΝ. Χ. ΖΩΗΣ

(* Ἡ μετάφρασις τοῦ ἐπιτυμβίου ἐγένετο ἐκ τῆς λατινικῆς.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

(ΤΟΥ ΙΝΔΟΥ ΑΜΑΡΟΥ)

Η ΑΔΙΑΦΟΡΗ

Ἄν ἔλεγα τὸν πόνο μου στὸ βέμα, τὸ βέμα θὰ σταματοῦσε, ἂν τὸν ἔλεγα στὴ χουρμαδιά, ἡ χουρμαδιά θὰ λύγιζε τὴν κορφή της σὲ μένα. Μὰ σὺ, πού ξαίρεις τί ὑποφέρω, περνᾶς τραγουδώντας, κι' οὔτε κ' ἐν μοῦ βέχνης μὴ ματιά!

Θὰ πῶ τὸν πόνο μου στὸ βέμα, κι' ἂν τὸ βέμα δὲ σταματήσῃ, τοῦλάχιστον τὸ νερό του θὰ δροσίσει τὸ φλογισμένο μέτωπό μου. Θὰ πῶ τὸν πόνο μου στὴ χουρμαδιά, κι' ἂν ἡ χουρμαδιά δὲ λυγίσει σὲ μένα τὴν κορφή της, τοῦλάχιστον, θὰ σκιάσει τὸν ὕπνο μου.

Ὅσο κι' ἂν εἶναι μεγάλη ἡ ντροπὴ μου, μὴ φορᾶ σὺ λέω πόσο ὑποφέρω, και οὐ δὲν καταδέχεσαι οὔτε τὸ νερὸ τῆς ματιᾶς σου νὰ μοῦ δόσεις, οὔτε τὸν ἴσκιό τοῦ ἴσκιό σου...

ΜΗ ΦΕΥΓΕΙΣ

Μὴ φεύγεις και μ' ἀφήνεις, γιατί εἶναι νύχτα.

Ὁ δρόμος μέσα ἀπὸ τὴν ἐρημιὰ τῆς μοναξιάς εἶναι μοναχικὸς και σκοτεινός, και χάνεται σὲ ἀπειρους ἐλιγρούς. Ἀσάλευτη μένει ἡ κουρασμένη γῆ σὰν ἓνας τυφλὸς δίχως ραβδί.

Φαίνεται πὼς γενεές πολλὲς περίμενα γιὰ τούτην τὴν στιγμὴν, γιὰ ν' ἀνάψω τὸ λύχνό μου και νὰ διαλέξω τὰ λουλούδια μου.

Ἐφθασα στὸ φρεῖδι τῆς Θάλασσας τῆς Ἀγάπης. πού

δέν έχει άκτες, για να πάρω τή βουτιά μου και να χαθώ για πάντα στα κύματά της.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Θά πάω. Θά βρω μιá πρόφαση για να λείψω από τὸ σπίτι ὡς τὸ δειλινό. Θά πάω. Για να γευθῶ πιότερη ὠρα τῆ χαρά μου, θά πάρω τὸ μακρινότερο δρόμο, ἐκείνον ποὺ περνᾷ μπρὸς ἀπ' τῆ βρυσούλα, και θά πῶ στις φιλενάδες μου, ποὺ θά γεμίζουν τὰ σταμνιά τους, πὼς πάω να ἰδῶ ἀν τὰ χωράφια τοῦ πατέρα μου πάθανε πολλές ζημιές ἀπὸ τὴν τελευταία πλημμύρα... Ναι, θά πάω, ὦ Ἀγάπη Νικήτρια!

ΑΡΑΒΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ

«Καρδιά μου, ὦ καρδιά μου, πάψε κιὰ να χτυπᾷς, ἀφοῦ τ' ἀχάριστο πλάσμα σὲ σκέπασε με τὸ σκοτάδι τῆς Λύπης.»

Κ' ἡ καρδιά μου ἀπάντησε:

«Ὅχι, δὲ θά πάψω να χτυπῶ, γιατί και τὸ σκοτάδι τῆς Λύπης, ποὺ με σκεπάζει, μου εἶναι ἀγαπητό, ἀφοῦ μου ἦρθε ἀπ' αὐτῆνε.»

Και προσέθεσε:

«Θέλω να ζήσω για να θρηνηθῶ τὴν πεθαμένη μου ἀγάπη, και τὸ σκοτάδι τῆς Λύπης, ποὺ ἦρθε ἀπ' αὐτῆνε, θάναι ὁ μανδύας τοῦ πένθους μου.»

Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Στοιχημάτισα μ' ἕναν ἀδερφό μου να κολυμπήσουμε στὴ φουρτουμισμένη θάλασσα τῆς Ἀγάπης.

Ἐγὼ χτυπιέμαι ἀκόμα και β.σανίζομαι στ' ἄγρια κύματά της, ἐνῶ αὐτὸς βγήκε σφῶς στὴ στεργιά... γιατί δὲν ἀγάπησε!

ΣΤΗ ΦΥΛΑΚΗ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

Εἴταν ὠραία και νέα, κ' εἶχε χάρες, και λόγια τρυφερά κ' ὑποσχέσεις πλάνες, ὡς ποὺ μ' ἀποκόμισε ἐκεῖ στοῦ σπιτιοῦ της τὸ κατῶφλι.

Κ' ἦρθε ὁ Φύλακας, ἡ Ἀπάτη, και μ' ἤυρε μεθυσμένο, και μ' ἐπίασε και μ' ἐκλείσε στὴ Φυλακὴ τοῦ Πόνου.

ΠΕΡΝΩΝΤΑΣ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ

Μικρὸ σπιτάκι τῆς καλῆς μου, ποὺ σὲ λούζει τὸ Φεγγάρι με τ' ἀσημένιο φῶς του, μέσ' ἀπ' τὰ κλειστά παράθυρά σου ἀκούω τις φωνές τῶν παιδιῶν ποὺ τραγουδοῦνε, κι' αὐτὸ σημαίνει Ἀγάπη.

Ἀγαπητὸ σπιτάκι τῆς καλῆς μου, ποὺ εἶσαι μικρὸ κι' ἀπλό, ἀκούω μέσα ἀπ' τὰ κλειστά παράθυρά σου ἤρεμες και σιγανές κουδέντες, κι' αὐτὸ σημαίνει Εἰρήνη.

Ἀγάπη κ' Εἰρήνη ἄς βασιλεύουν κάτω ἀπὸ τὴν στέγη σου, ἀγαπητὸ σπιτάκι τῆς καλῆς μου, κ' ἐμένα, στὴν καρδιά μου, ἄς βασιλεύουν ἡ Ταραχὴ κι' ὁ Πόνος!

Μετάφρασις
Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΓΚΟΛΠΙΑ

ποιήματα Ν. Πετιμεζᾶ (Λαύρα). Ἀθήναι.

Δὲν λίστενα πὼς εἶναι δυνατό νὰ κρύβεται ἔτσι φιλάργυρα και μ' ἐγκαρτέρηση μιὰ καλλιτεχνικὴ φωτιά ἀπὸ χρόνια, χωρὶς τὸν πειρασμὸ τῆς φιλοδοξίας να ξεπλάσει στὸ ξέφωτο, πειρασμὸ, ποὺ εἶναι χαρακτηριστικὸς τοῦλάχιστο για τὸν τόπον μας.

Ὁ κ. Ν. Πετιμεζᾶς (Λαύρας), ἕνας ἀγοροποιημένος, μὰ ἀληθινὸς ποιητῆς, ποὺ μόλις πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια φάνηκε στὸ φιλολογικὸν ὄριζοντα με τὰ «Ἀπλᾶ Λόγια» του, φαίνεται πὼς ἀπὸ χρόνια δούλευεν ἀπόκρυφα τὸ σίχο, ζώντας μιὰ δική του ἐσωτερικὴ ζωὴ, μέσα στὴν στριτωικὴν του ἀτασχόληση, ποὺ τοῦ ἀλυσοδένει τοῦλάχιστο τὰ μισὰ χρόνια τῆς ζωῆς του. Γι' αὐτὸ, οὔτε τὰ «Ἀπλᾶ Λόγια», πολὺ περισσότερον οὔτε τὰ «Ἐγκόλπια», ποὺ βγήκιν τώρα τελευταία στίθηναν ὡσαν πρωτόλεια τῆς τέχνης τοῦ ποιητῆ με τὴν ἀγνή μελαγχολικὴ σκέψη και τὴν εὐγενικὴ διάθεση.

Ὁ κ. Πετιμεζᾶς στὸ νέο του βιβλίον, ὅπως και στὰ «Ἀπλᾶ Λόγια», δὲ δοκιμάζει, να πετάξει σὲ ἰδανικὰ ἤμη ἀμφίβουλα οὔτε κνηγὰ χίμαιρες, ποὺ ἡ ἐποχὴ μας τοῦ ὕλισμοῦ τις ἔχει ἐξευτελίσει με τὸν ἐλεεινότερον τρόπο. Ἡ Μούσα του, ἡ καλὴ νοικοκυρά, ἡ στοχαστικὴ, ποὺ δὲν κατατρίβεται με φλυαρίες και με ἀοριστολογίες, θέλει δὲν στριφογυρίζει ἀδιάκοπα, λὲς σὰν πεταλούδα, γύρω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ πραγματικοῦ κόσμου και ἀνήσυχια να πλανᾷ τὴ λυρικὴ σκέψη στὴν ποικιλία τοῦ κύκλου τῆς ἑλληνικῆς ζωῆς ζητώντας να σημαδέψει με λαχτᾶρα κάθε ἐξαιρετικὴ στιγμή τοῦ ἀληθινοῦ πόνου της.

Μέσα σὲ μιὰ μυστικόπαθη ἀτμόσφαιρα ὁ ποιητῆς ὀραματίζεται, μαζί με τὰ περασμένα, κάθε ἀνθρωπιστικὴν ἰδέα και τότε ἀπὸ τὴ λύρα του πολλὰς φορὲς ξεφεύγουν οἱ πιὸ ὑποβλητικὲς νότες, ποὺ ἀγγίζουν βαθύτατα και μᾶς μεταδίνουν ὅλη τὴ συγκίνηση τοῦ μέσα κόσμου του, κόσμου χωρὶς ψευτικὸς ἐνθουσιασμοὺς και χωρὶς ἐπιτήδευση.

Θά μποροῦσε κανεὶς να πῆ, πὼς εἶναι εὐκόλο, ἕνας ποὺ ἐπιχειρεῖ να γράφει τὴν ἐντύπωσή του ἀπὸ ἕνα βιβλίον, να κατατρίβεται σὲ γενικότητες και ἀοριστολογίες. Γι' αὐτὸ ἐγκαιρα θέλω να περάσω σὲ μερικὲς λεπτομέρειες, χωρὶς να ἔχω τὴν ἀξίωση, πὼς θά κάνω και συστηματικὴ ἀνάλυση, ποὺ δυστυχῶς δὲ μοῦ ἐπιτρέπουν οὔτε ὁ καιρὸς οὔτε και ὁ χρόρος να τὴν κάνω ὅπως θέλω.

Τὸ βιβλίον περιέχει 100 τραγοῦδια χωρισμένα σὲ πέντε μέρη. Μέσα στα τραγοῦδια αὐτὰ ξεχωρίζουν για τὴν τεχνικὴ τους σύνθεση κι' ἔχουν ἀναμφισβήτητη ἐπιτυχία τὰ τραγοῦδια τῶν σελίδων 16, 20, 21, 27, 31, 34, 81, 85. Ἄρτια στὸ συνολὸ τους, ἄρτια και στις λεπτομέρειές τους. Τὸ ἴδιο θά μπορούσα να πῶ και για τὰ περισσότερα ἀπὸ τὸ πέμπτο μέρος τοῦ βιβλίου, ποὺ μερικὰ μάλιστα εἶναι χαρακτηριστικὰ τοῦ ποιητῆ.

Μὰ ἐγὼ, ποὺ μέσες δὲν γνωρίζω να λυγῶ, πέρα σὰς ὀίχνω, πλούτη, φήμη, δόξα.

Ψευτιά μαγεύτρα, ἀντίκρου σου ἦρθα κι' εἶπα: «Τὰ τόξα σου δὲν τὰ φοβάμαι. Νά με χτύπα».

Κάθε ποὺ σβεί, ποὺ λειώνει, κάθε πλάνο να κνηγῶ ξανά· κι' ἄς μὴν τὸ πιάνω.

Μὰ κι' ἀτὸ τᾶλλα, σπίνια εἶνε ἐκεῖνα, ποὺ θά βρεῖ κανεὶς πὼς δὲν εἶναι γραμμένα με ποιητικὴ διάθεση, ὅπως π. χ. ἡ «Δαβωματιά» (σελ. 97).

Κάπως φουτουριστικὸ μοιζοῖ τὸ ποίημα τῆς σελ. 29, στὸ στυλὸ τοῦ τηλεγράφου.

Καμιὰ φορὰ ἀπαντᾷ κανεὶς μέσα στοὺς ἄλλους στίχους και μερικὰ ἀποφθέγματα:

Κάποιος να πέφτει πρὸς ἐμπρός, στρωτὸς να γένει ἰὸ δρόμος.

Ἡ γλώσσα τοῦ κ. Πετιμεζᾶ γενικὰ εἶναι πολὺ καλὴ, ὁμοίωμορη, δημοτικὴ. Σπάνια μόνο τοῦ ξεφεύγουν μερικοὶ τύποι, ποὺ κάνουν, ἀλήθεια, αἰσθητὴ παραφωνία στὸ σχεδὸν ἄκραιο δημοτικισμὸ του. Π. χ. Δακρῶν δρόσου, ἰδρῶς, ἀγκάλη.

Ὁ στίχος τοῦ στρωτὸς, ἁρμονικὸς· μὰ πολλὰς φορὲς κάποια συνίζηση ἢ κάτι ἄλλο τὸν κάνει τέλεια ἀνώμαλο και δυσκολοπρόφεργο. Π. χ.

Σελ. 7. Να στρέφω μέσα στῶν δακρῶν τὴν πλούσιαν ἀμ- [πολήν].

Σελ. 9. Στὰ αἰθέρια τοῦ γλαυκοῦ να βγεῖ μιὰ αὔρα, μιὰ [προοῦλα ἀγνή].

Σελ. 14. Τὸ τρεχαντήρι να λιμάνι ἀπάγκειο για ν' ἀράξει.

Σελ. 19. Καὶ κρῖνος πῆρε τὸ βραδὸν τὴν ὕστερον σου πνοή.

Σελ. 78. Ὁ ἐσύ, ποὺ τώρα βαρέθηκες μέσ' στὸ ἔμπα τοῦ [χειμῶνα].

Σελ. 91. Τὴν ἀγνή τοῦ Ἥλιου τὸ πύρινο φιλί.

Ἡ ὄμα ἀβίαστη, πλούσια, τεχνικὴ. Ἴσως καμιὰ φορὰ πολὺ ζητημένη. Π. χ. Ἐμίλειγε—τύλιγε (σελ. 32).

μὰ δὲν ξαίρω, ἀν λέγεται πουθενά ὁ τύπος ἐμίλειγε (=μιλοῦσε) ἢ πλάστηκε ἔτσι μόνο για τὴ ὄμα.

Εἶνε ἡ ἀλήθεια, και αὐτὸ πρέπει να σημειωθῆ, πὼς τὸ βιβλίον τὸ ἀδικοῦν ἀρκετὰ σφάλματα στὴν ὀρθογραφία και στὴ στίξη. Τὰ περισσότερα φαίνονται τυπογραφικὲς ἀπροσεξίες· μὰ ὀπωσδήποτε κάνουν τὸ νόημα πολὺ δύσκολο και καμιὰ φορὰ και ἀκατάληπτο. Π. χ. Στὸ τραγοῦδι τῆς σελ. 15 τὸ ἐπίθετο ἀγύρευνη, ἀν δὲν εἶναι τυπογραφικὸ λάθος, δὲν φαίνεται τί προσδιορίζει. Τὸ ἴδιο και ἡ γενικὴ στοῦ ἀμμουδεροῦ στὴ σελ. 77. Τὸ ρῆμα κλαίω 8 φορὲς τοῦλάχιστον εἶναι γραμμένο κλέω (σελ. 17, 19, 30, 37, 52, 65, 90, 101). Τὸ βιβλίον, φαίνεται, βγήκε πολὺ βιαστικά και δὲ δόθηκε καιρὸς στὸ διορθωτὴ να προσέξει.

Και μ' ὄλες ὀμως αὐτὲς τις ἀτέλειες ποὺ παρατηροῦνται στα «Ἐγκόλπια», δὲν παύουν αὐτὰ να φανερώουν πὼς ὁ κ. Πετιμεζᾶς ἀναμφίβουλα εἶναι ποιητῆς με τάλεντο και με ἀλήθεια. Ὁ ποιητῆς κρύβει ἀκόμη μέσα τοῦ ὄλη τὴ λαχτᾶρα τῆς νεανικῆς ὀρμῆς και τῆς φωτιάς, ποὺ δὲν ἐξαιμίστηκε πρόωρα· μὰ δείχνεται πάντα συγκρατημένος και με τέχνη χιλιναγωγῆ τὸ φερούγισμα τῆς φαντασίας του, ὅπως ὁ ἴδιος χαρακτηριστικὰ τὸ διατυπώνει στὸ τραγοῦδι τοῦ «Πήγασος» (σελ. 66).

Λιτὸς, στοχαστικὸς, βαθύς, ὑποβλητικὸς, με τὸν ἀπαλὸ και μυστικὸ πόνο του, δουλεύει με τὸ σίχο σὰν με πινέλο ζωγράφου, ποὺ ἀναζητᾷ ἐπιμονα τὸν ἑλληνικὸν ἠθογραφικὸ χρωματισμὸ.

Ὁ ποιητῆς ἔχει ἐξαυλώσει και ἐσωτερικέψει ὄλο τὸν ἀντικειμενικὸν κόσμον, ποὺ τοῦ φανερώθηκε ἀπὸ παιδιὰ κάτω ἀπὸ τὴ λάμψη τοῦρανοῦ μας και κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς μελίτης του στα περασμένα και στὴν παράδοση. Καὶ γι' αὐτὸ τὸν τραβᾷ με συγκίνηση και θά τὸν τραβᾷ πάντα ἡ ἐσωτερικὴ του αὐτῆ ἀγνή ζωὴ, χωρὶς να μπορέσει ποτὲ να τὸν ἀλλοποιστήσει κανένα εἶδωλο ξένο και ὀθνεῖο για τὴν ἐμπνευσή του.

Ὁ πλούσια ἀρώματα τῆς γῆς· ὁ μόσχοι ὀλον τοῦ [κόσμου, πρὸς τις παλιὰς ἀγάπες μου πιστὸς θά μένω πάντα. Στὴ γλάστρα τοῦ βασιλικοῦ, σ' ἕνα κλωνάρι δυόσμου, στα θυμαράκια τῶν βουνῶν και στὴν ἀγριολεβάντα.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ἀγγέλλεται ἐκ Ν. Ὑόρκης, ὅτι ἡ δεκαετής κόρη Μαρία Δυσὲν ἔχει ὀφθαλμούς, οἱ ὀποῖοι ἀλλάζουν χρώματα, ἀνάλογως τῶν πολιτικῶν λίθων, τοὺς ὀποῖους προσατενίζουν. Γίνονται δηλαδή ἐναλλάξ γαλανοί, γλαυκοί, ἰώδεις, ἐρυθροί κλπ.

— Ὁ καθηγητῆς Σαμπιονιέρ φρονεῖ, ὅτι ἡ διανοητικὴ ἐργασία, καταναλίσκουσα φωσφόρον, προκαλεῖ τὴν τερηδόνα τῶν ὀδόντων. Διὸ και συνιστᾷ τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τῆς πνευματικῆς κοπώσεως.

— Τεράστια ὕδραυλικὰ ἔργα κατασκευάζονται εἰς τὸν Μισοσιπιτῆν πρὸς ἀπόκτησιν κινητηρίου δυνάμεως, ἣτις ὕπολογίζονται ὅτι θά συμποσθῆ εἰς 400 χιλ. ἵππων.

ΤΕΧΝΗ

Ἐν Λονδίνο, ἐν ὃ ἐκαθαρίζετο παλαιὰ εἰκὼν τῆς Ἀγ. Θηρεσίας, ἀπεκαλύφθη ὅτι κάτωθεν ὕπηνθεον ἄλλη εἰκὼν, τῆς βασιλείσεως Ἰσαβέλλας τῆς Ἰσπανίας, γραφεῖσα ὑπὸ τοῦ Βαλασκουῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ὁ Κνουτ Χάμσον, Νορβηγὸς συγγραφεὺς, ζῶν ἀπὸ ἐτῶν εἰς τὴν ἐξοχὴν, εἰς δυὸ τελευταῖα του μυθιστορήματα, τὴν «Πόλιν τοῦ Σέγγελοφ» και τοὺς «Καρπούς τῆς Ρῆς», ἐξυμνεῖ μεγαλειῶδες τὴν ἀγροτικὴν ζωὴν και κηρύσσει τὴν ἐπιστοφὴν εἰς τὴν γῆν ὡς μόνον φάρμακον διὰ τὰ πολλαπλὰ δεινὰ τῆς παρούσης ὄρας.

— Τὸ εὐρύτερον ἀναγνωσκόμενον σήμερον ἐν Ἰσπανίᾳ μυθιστόρημα εἶναι ἡ «Πίλλαρ Γκουέρρα» τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως Γουλ. Διάξ Κανέγια, μιὰ εἰκὼν τῆς ἰσπανικῆς ζωῆς, ἔργον σημειῶσαν δεκάδας ἐκδόσεων ἐντὸς 2-3 μηνῶν.

— Ὁ Αὐγ. Ρουδὲλ ἐκληροδότησεν εἰς τὴν Γαλλικὴν Κομφιδίαν τὴν πατρικὴν του βιβλιοθήκην, ἣτις θεωρεῖται ὡς ἡ σπουδαιότητὴ τοῦ κόσμου.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ὁ παγκόσμιος πρωταθλητῆς τῆς πυγμαχίας Ντέμψυ ἐνίκησεν ἐν Ν. Ὑόρκη τὸν ἀργεντινὸν Φίρπο.

— Ὑπολογίζεται, ὅτι ἡ ὀικονομικὴ ἐνίσχυσις τῆς Ἰαπωνίας παρὰ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν θά ὑπερβῆ ἐντὸς τριμήνου τὸ πῶσον τῶν 200 ἑκατομ. δολλαρίων.

— Ὑπάρχουν σήμερον εἰς ὀλον τὸν κόσμον 31.595 σκάφη, με ζωρητικότητα γενικὴν 57.314.065 τόννων.

— Διάφοροι ἀμερικαν. βιομηχαν. οἰκοὶ ὀργάνωσαν σταθμοὺς ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ὅπως προμηθεύονται δέρματα μεγάλων θαλασσιῶν κητῶν, πρῶορισμένα ν' ἀντικαταστήσουν ἐν πολλοῖς τὰ κοινὰ δέρματα.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Εἰς Λονδῖνον ὀργανοῦται μεγάλη κυνηγετικὴ ἐκδρομὴ ἀνὰ τὰ δάση τῆς Ἀφρικῆς πρὸς ζώουσιον σπανίων εἰδῶν πανθῆρων διὰ τὸν Ζωολογικὸν Κήτον. Τῆς ἐκδρομῆς θὰ ἡγηθῆ μία κυρία, ἡ Ἀρτεμὶς Στρίκλανδ, ἀληθινὴ . . . ἀνδρογυναίκα.

— Εἰς τὸ Τζουστάνιον τῆς Πενσυλβανίας λειτουργεῖ ἀπὸ ἑτοῦς ἰδιόρρυθμος τράπεζα, ἡ Τράπεζα τῶν Διαζυγίων, μετὰ μεγάλα κεφάλαια, ἅτινα διατίθενται διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ κινήσουν τὰς πολυεξόδους περὶ διαζυγίου δίκας εἰς τὴν Ἀμερικανήν.

— Ὅλοι οἱ δῆμοι τῶν κατεχομένων ὑπὸ τῶν Συμμάχων γεωμανικῶν ἐδαφῶν κυκλοφοροῦν γραμματίαι διαφόρων ἀξιών. Ἐπὶ μιᾷ, σειρά; τῶν τοιούτων γραμματίων, ἀξίας 500 χιλ. μάρκων ἔχει τυπωθῆ. «Μὴ θαρροεῖς πῶς εἶσαι ἑκατομμυριούχος. Δὲν θὰ πάρεις πολλὰ πράγματα μ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ χαρτάκι! Μόνο στὰ παλιὰ παρμιούσια λένε πῶς; θὰ μπορούσες νὰ ζήσῃς; εὐτυχισμένος μετὰ τὸ πῶσον αὐτό».

— Ὁ Ἀμερικανὸς καθηγητὴς Δόκτωρ Ἀς Ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἔρως δὲν ἔχει τὴν ἕδραν του ἐν τῇ καρδίᾳ, ἀλλ' εἰς τὸ . . . ἦπαρ.

— Ἡ ἀγγλὴ συγγραφεὺς Ἡλινδρ Μιλάν διαιτείνεται, ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν τὰς τις γυναικῶν θ' ἀποτελέσῃ τὸ οὐδέτερον φύλον, εἰς ὃ ἡ λειτουργία τοῦ πολλαπλασιασμοῦ θὰ εἴη ἀπενεκρωθῆ!

— Ὁ ὁμογενὴς κ. Ζωγράφος ἐν Νεωβίλ, ἔλασε πῆξον εἰς τὸ καζίνο τῆς λουτροπόλεως ταύτης 11 ἑκατομμ. φράγκων ἐντὸς 6 λεπτῶν τῆς ὥρας!!

HENRI ARDEL

ΟΛΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

[Μετάφρασις Κας ΕΛΙΖΑΣ Χ. ΔΕΛΕΝΑΑ]

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Καὶ πόσον εἶναι περιποιητικὸς, ἐσυνέχισεν ἡ Λουκία, ἀποτετασμένη στὴ θελκτικὴ ἐξαβέλφη τῆς. Βέβαια ἐπειδὴ σ' εὐρίσκει τόσον χαριτωμένην. Πῶς ἤθελα νὰ εἶμαι καὶ ἐγὼ ὠραία, ἔπως σὺ, γὰρ νὰ με περιποιῶνται οἱ κύριοι.

— Σιωπὴ λοιπόν! μικρὰ ἀνόητη, διέκοψε ἡ Λίνα δυσαρεστημένη. Ἐὰν εἶχες ταξειδεύσῃ πολὺ ἔπως ἐγὼ, θὰ ἤξευρες ὅτι αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν ἔχουν καμμίαν σημασίαν καὶ ὅτι ὅλοι οἱ συμπατριῶται, ὅταν συναντῶνται στὰ ξένα εὐχαριστοῦνται πολὺ νὰ περιποιηθοῦν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

— Τέλος ὁ Κος Ντοριάν εἶναι ἔκτακτος καὶ ἡ Μοῦσα θὰ γίνῃ ἔξω φρενῶν, ὅταν μάθῃ πῶς ἦτο μαζὺ μας ὄλο τὸ πρωτὶ, εἶπεν ὁ Γιώργος ἐν ᾧ ἡ Λίνα χωρὶς νὰ δώσῃ ἀπάντησιν οὔτε προσοχὴν στὰ λόγια του, εἰσήρχετο εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

VII

Βεβαίωτατα, ὁ Ραυμόνδος Ντοριάν ἦτο ὡς τὸ κόκκαλον παρατηρητῆς περιεργὸς τῶν ὄχι κοινῶν φυσιογνωμιῶν. Ἀλλὰ τὸ θέλητρον τῆς μελέτης τῶν διαφόρων τύπων, δὲν θὰ ἦτο ἰσως ἀρκετὰ δυνατὸν διὰ νὰ τὸν πλησιάσῃ πρὸς τὴν οἰκογένειαν Γοζελίν. Αἱ αἰσθητικαὶ ἀξιώσεις τῆς Μοῦσας τοῦ ἦσαν ἀποκρουστικά, ἀλλ' εἰς τὸ κομικὸν ἐκεῖνο σύνολον διεκρίνετο ἕνα ξανθὸ κεφάλι ποῦ εἶχε γι' αὐτὸν τὴν γοητείαν μιᾶς φωτεινῆς ἀνοιξιᾶτικης πρῶτας.

Καὶ ἔμωσ αὐτὴν τὴν ὥραν δὲν ἐπεθύμει νὰ γνωρίζῃ τίποτε γι' αὐτὴν, ἐσέδετο τὸ λεπτὸν μυστήριον τῆς κλεισμένης ψυχῆς τῆς, τῆς νεαρᾶς τῆς σκέψεως, τῆς ὀποίας ἡ ἐνταντικὴ ζωὴ ἐπροδίδετο μέσα στὰ φωτερὰ, μεγάλα μάτια τῆς. Ἐπειδὴ ἦτο ἄδρας, κ' ἐκείνη ὠραία καὶ γοητευτικὴ, ἐπιθυμοῦσε νὰ τὴν βλέπῃ, νὰ τὴν πλησιάσῃ, ν' ἀκούῃ τὴν θερμὴν μεταλλικὴν φωνὴν τῆς. Ἀλλὰ δὲν ἤθάνετο οὔτε τὴν πλέον ἀόριστὴν ἐπιθυμίαν νὰ φλερτάρῃ μαζὺ τῆς, ἰσως ἐπειδὴ ἦτο βέβαιος ὅτι δὲν θὰ τὸ ἐπέτρεπε, δὲν ἤθελε ἄλλο παρὰ τὸ λεπτὸν ἄρωμα τῆς νεότητος τῆς νὰ τοῦ ἀφίρῃ πάντα τὴν γλυκεῖαν ἐντύπωσιν ποῦ τοῦ ἀφῆκε τὴν πρώτην φορὰ ποῦ τὴν συνάντησεν.

Διότι, ὅπως ἔλεγεν ὁ ἴδιος ἀστεϊεύμενος εἰς τὴν Καν Μπρίς, εὐρίσκετο στὴν ἐποχὴν τοῦ ἀποσυρμοῦ καὶ τῆς ἀναπάσεως κατὰ τὴν ὀποίαν προσπαθοῦσε νὰ ζῇ ὅπως ζοῦν οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι. Προσπαθοῦσε ν' ἀποφεύγῃ τὴν παραζάλην τῆς παρισινῆς ζωῆς, τὴν ὀποίαν ὕψιστο γυναικίως ὄλον τὸ ἔτος μετὰ τὴν βρωμαλέαν ἰδιοσυγκρασίαν του ποῦ εἶχεν ἀνάγκη ἀπὸ τὴν πυρετώδη ἐκείνην διανοητικὴν ἀτμόσφαιραν.

Ἀλλὰ ἦτο γι' αὐτὸν μιᾷ εὐεργετικῇ ἀνάπαυσιν ἡ δικιμνὴ σ' ἐκεῖνο τὸ γελαστὸ νητάκι, ἡ συντροφιά τῆς ζωηρᾶς ἀγγλικῆς νεολαίας ποῦ εἶναι ζυμωμένη χωρὶς νεῦρα καὶ μετὰ τὴν ὀποίαν ἠρέσκετο νὰ συναναστρέφεται. Συναντοῦσε σὲ κάθε ἀπ' αὐτοῦ τοὺς ἀθλητικοὺς νέους, ποῦ διευθύνοντο πρὸς τὴν παραλία μετὰ τὸ πεσχηρὶ τοῦ μπάνιου ξαπλωμένο ἀφελέστατα στοὺς ὄμους του. Ἐν ᾧ ἐκεῖνος διευθύνετο πρὸς τὴν συνοικίαν «Κόκκινος Ζωμόδ» διὰ νὰ ἐκτελέσῃ κοινωτικὸν καθήκον πρὸς τὴν οἰκογένειαν Γοζελίν. Καὶ προχωρῶν ἐσκέπτετο. Ἀρκεῖ νὰ μὴν εὐρῶ τὴν Μοῦσαν μόνην στὸ σπίτι! Εἶναι ἡ ὠρα πέντε, ὁ καιρὸς βροχερὸς ὡς ἐλπίζωμεν ὅτι ὀλη ἡ οἰκογένεια εὐρίσκεται στὴν κιβωτὸν τῆς! Ἀλλὰ ποῦ εὐρίσκεται αὐτὴ ἡ κιβωτός; Ἐπροχώρει πάντοτε μέσα σ' αὐτὴν τὴν ἀριστοκρατικὴν συνοικίαν ποῦ δὲν ἔμοιαζε κοθόλου ὡς πρὸς τὴν ταραχώδη κίνησιν μετὰ τὸν βασιλικὸν δρόμον, παρατηροῦσε τὰ ὠραία σπίτια ποῦ ἔμοιαζαν ὄλα . . . Μιᾷ στιγμῇ ἐσταμάτησε βλέπων χαραγμένην σ' ἕνα μάρμαρο τὴν διεύθυνσιν ποῦ τοῦ εἶχε δώσει ἡ Λίνα. Ἦτο ἕνα ὠραῖο κομψότατο ἐξοχικὸν σπιτάκι τριγυρισμένο ἀπὸ κηπήριον γεμάτο ἀνθῆ ποῦ ἀπλώνετο μπροστὰ σὲ μιᾷ μεγάλῃ ἀνοιχτῇ μπαλκονόπορτα. Πολὺ ἀνοιχτῇ, ἐπειδὴ ἄφινε ν' ἀκούωνται ἐλεύθερα οἱ ἦχοι μιᾶς θυμωμένης φωνῆς ποῦ ἔλεγε:

— Μαλβίνα εἶσαι ἡ πλέον κουτὴ ἀπὸ τὴν πλέον κουτὴ πάτη! Δὲν σοῦ εἶπα χίλιες φορὰς νὰ μὴν ἐγγίξῃς γιὰ κανένα λόγο τὸ τραπέζι μου; . . . Ποῦ θὰ εὐρῶ τώρα ἐγὼ τὸ γαλάζιο μου μελάνι; χωρὶς αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ ἔχω καμμιά ἔμπνευσιν, ἀλλὰ τί νοιώθεις ἐσὺ ἀπὸ αὐτὰ ζῶον!!

— Διάβολε! ἐσκέφθη ὁ Ντοριάν, φθάνω ἀκριβῶς στὴν ὥραν μιᾶς σκηνῆς οἰκογενειακῆς.

Νὰ κτυπήσω; νὰ μὴν κτυπήσω . . . Μπά! Ἐμπρὸς ὡς τρέξωμεν πρὸς βοήθειαν τῆς Μαλβίνας, τὴν ὀποίαν κατὰ ποῦ βλέπω ἡ Μοῦσα κακομεταχειρίζεται πολὺ!

Καὶ ἐκτόπησε δυνατὰ τὸ κουδοῦνι, πράγμα ποῦ ἔφρεν ἀμέσως τὴν σιωπὴν στὸ σπίτι. Ἀλλὰ ἡ πόρτα ἔμενε κλειστὴ. Καὶ ὁ Ντοριάν διηρωτᾶτο τί νὰ κάμῃ, ὅτε ἀποτόμως ἡ εἴσοδος τοῦ σπιτιοῦ ἠνοιχθῆ καὶ ἡ ὑπερέτρια παρουσιάσθη, ἀκτένιστη, θαρραυμένη . . .

— Ἡ Κὰ Γοζελίν δέχεται;

— Βέβαια, ἀφοῦ εἶναι ἐδῶ! Καὶ ἡ Δεσποινὴς ἐπίσης! Ὅριστε μέσα.

— Ἐνας Κύριος ζητεῖ τὴν Κυρίαν, εἶπεν ἡ Μαλβίνα καὶ τὸν ὠδήγησε εἰς ἕνα εὐρύχωρο δωμάτιον ὅπου τὸν ἐδέχθησαν μετὰ τὸ διπλοῦν ἐπιφώνημα

— Ἀ! Ὁ Κύριος Ντοριάν!!

Τότε εὐρέθη μπροστὰ στὴν Καν Γοζελίν περιβεβλημένην μιᾷ κατακόκκινῃ βρόμπα ἀκτένιστη, ἔπως καὶ ἡ Μαλβίνα, μετὰ τὰ σγουρά τῆς τυλιγμένα στὰ χαρτάκια, καὶ στὴ Μοῦσα μετὰ τὴν μεγάλην κλαστικὴν βρόμπα τῆς ποῦ τὸν ἐκτύπησε μετὰ βλέμμα λιγωμένο.

Ἡ ἀγαθὴ Κυρία τοῦ ἔσφιξε διαχυτικὰ τὰ χέρια.

— Ἀγαπητέ μου Κύριε, μετὰ πόσην χαρὰν σὰς βλέπω στὸ σπίτι μου καὶ ὄχι μόνον, πιστεύσατέ μου, διότι στὰ ξένα οἱ συμπατριῶται ἀγαποῦν νὰ συγκεντρῶνται ὡς ναυαγοὶ σ' ἕνα ἔρημον νησί! Καὶ ἐπειτα ἐδιαλέξατε τόσον καλὰ τὴν ἡμέραν! Ἡ Σουλβία θὰ μπορέσῃ νὰ σὰς δεχθῆ μετὰ ἡσυχίαν, τὰ παιδιὰ ἔχουν βγῆ ἔξω. Ὑπεκλήθη. Καὶ ἐσκέπτετο μετὰ ἀνησυχίαν ἂν συμπεριλαμβάνετο καὶ ἡ Λίνα μετὰ τὰ παιδιὰ, φόβος δειλὸς μὴ καταδικασθῆ σὲ μόνην τὴν συντροφιά τῆς Σουλβίας τὸν ἔκαμνε νὰ κυττάζῃ μετὰ ἐπιθυμίαν τὴν πόρτα, ἐν ᾧ ἡ Κὰ Γοζελίν ἐξηκολούθει τὰς διαχύσεις:

— Ἀπὸ τότε ποῦ ὑποφέραμεν μαζὺ στὸ πλοῖον μοῦ φαίνεται πῶς εἰσθε γιὰ μᾶς ἕνας καλὸς φίλος! Ὅταν λέγω ὑποφέραμεν κάμνω λάθος, διότι σεῖς ἐστάθητε πολὺ καλὰ. Οἱ ἄνδρες εἶναι πάντοτε ἀντοχῆς!

— Ἀ! Κυρία μου, ὅταν πρόκειται ν' ἀντισταθῆ κανεὶς εἰς τὰ ἐνοχλητικὰ ἀποτελέσματα τρικυμιώδους θαλάσσης δὲν ἤξεύρω κατὰ πόσον οἱ ἄνδρες εἶναι περισσότερον προνομιούχοι ἀπὸ τὰς γυναῖκας!

— Ἐχετε δίκαιον, Κύριε, εἴμεθα ὄλοι τόσον εὐθραστα πλάσματα ἀπέναντι τοῦ πόνου! εἶπεν μετὰ ἔκφρασιν ἡ Μοῦσα, ποῦ εὐρίσκειν ὅτι ἡ Μητέρα τῆς κατεβίβαζε πολὺ τὸ ἐπίπεδον τῆς συνομιλίας. Ἀλλὰ εἶναι λάθος μας ἐὰν μᾶς εἶναι τόσο ἀνυπόφορος! Δὲν θέλωμεν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι εἶναι ὁ πόνος, ἡ πρώτη δύναμις ποῦ ἐξυπνᾷ μέσα μας ἕλας τὰς ἄλλας δυνάμεις ποῦ χρησιμεύουν γιὰ τὴν τελείαν συμπλήρωσιν τῆς ζωῆς μας.

Ἡ μικρὰ εἰρωνικὴ φλόξ ἀναψῆ στὸ βλέμμα τοῦ Ντοριάν.

— Ὁμιλεῖτε ὡς ποιητῆς καὶ ὡς φιλόσοφος, Δεσποινίς. Ἀλλὰ ἡ πτωχὴ ἀνθρωπότης ἀντιπροσωπεύεται συνήθως ἀπὸ ἄπειρον πλῆθος ταπεινῶν πλάσμάτων ποῦ δὲν εἶναι οὔτε ποιητῆς οὔτε φιλόσοφοι, καὶ διὰ τοῦτο δὲν αἰσθάνονται διόλου τὰ μεγάλα πλεονεκτήματα τῶν βασιάνων πρὸ πάντων ὅταν παρυσιάζονται ὑπὸ τὰ ταπεινὰ καὶ περὰ φαινόμενα τὰ ὀποία ὑπεννῶει ἡ Μητέρα σας.

— Δὲν εἶχα ὑπ' ὄψιν τοὺς ταπεινὲς αὐτὲς ἀθλιότητες τῆς φύσεώς μας, εἶπεν ἡ Σουλβία χωρὶς νὰ παραχθῆ. Μιλοῦσα γιὰ τοὺς ὀδυνηρὰς δοκιμασίας τῆς ψυχῆς ποῦ βασανίζουσι τὰ ὄντα ἐκεῖνα τὰ διψασμένα ἀπὸ ἰδανικὸν καὶ τυρρανούμενα ἀπὸ τὴν θέαν, ἀλλὰ βρασανιστικὴν ἔλξιν τοῦ ὠραίου! Ἡ ἴδιχ εἰρωνικὴ φλόγα ἔλαμπε πάντα στὸ βῆθος τοῦ βλέμματός τοῦ Ντοριάν. Καὶ ὁμοῦς ἤτοιμάζετο ν' ἀπαντήσῃ καὶ νὰ συμφωνήσῃ, ὅτε ἡ Κὰ Γοζελίν τὸν διέκοψε μετὰ τὴν συνηθισμένην τῆς ὀρμὴν:

— Ἀ! ἀγαπητέ μου Κύριε, τὴν ἀκούετε;

(Ἀκολουθεῖ)

(Συνέχεια ἐκ τῆς 240 σελίδος)

— Ἡ Ἀρῆ παίρνει ὄρον ἀρρωστημένο, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ τὸν πείσῃ ποῦ δὲν εἶναι ἀνάγκη γιαιτροῦ καὶ λίγη δαίτια καὶ ἡσυχία θὰ τὴν κάμουν καλὰ.

— Λυπάμαι ποῦ χάσατε μιᾷ τέτοιᾳ ἐκδρομῇ, ἀλλ' ἂς γίνῃ γρήγορα καλὰ ἡ Ἀρῆ καὶ ξαναπάμ' θὰ σὰς συνώδευα τὸ βράδυ, μὰ ἀφοῦ δὲν ἔρχεστε, θὰ καθήσω καὶ γὼ κἄνα δυὸ μέρες στ' Ἀμπελάκια.

— Καλὴ διασχέδασι κύρ ἀστυνόμε καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε πάρα πολὺ.

— Περαιστικά σου Ἀρῆ, καὶ νὰ σὰς βρῶ καλὰ.

— Στὸ καλὸ!

— Μπράβο Ἀρῆ! ὠραία τὰ κατάφερες, φώναξε πηδώντας ἡ Κλέα μόλις ἔφυγε ὁ ἀστυνόμος, τῶςερα γὼ πῶς θὰ πετύχαινες τὴν καλύτερη δικαιολογία!

— Βέβαια, δὲν ντρέπεσαι λιγάκι, καυμένη, ποῦ μέκαμες νὰ πῶ φέμματα ἐμεῖς μεσημέρι.

— Κιὰν ἦταν βράδυ θὰ τάλεγεσ εὐκολώτερα;

— Τοῦλάχιστον θὰ μπορούσα νὰ κοκκινίξω χωρὶς νὰ μὲ βλέπουνε!

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΙ ΕΠ' ΑΥΤΩΝ ΠΡΑΞΕΙΣ—ΤΑ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ.— Ἐξεδόθη τὸ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον προαγγελθὲν σύγγραμμα τοῦ κ. Ἐμμανουὴλ Μ. Χανδράκη, Τμηματάρχου α' τάξεως τοῦ Δημομανουὴλ Μ. Χανδράκη, Τμηματάρχου α' τάξεως τοῦ Δημοσίου Χρέους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἀποστέλλεται ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν παντὶ τῷ ἐμβάλλοντι ἡμῖν τὴν ἀξίαν του ἐκ δραχμῶν πενήντα (50).—Οἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀνω συγγράμματος ἐγγραφεῖτες συνδρομηταί, ἐφ' ὅσον ἠλλαξάν διεύθυνσιν παρακαλοῦνται νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ἡμῖν τοῦτο διὰ νὰ τοῖς ἀποσταλῆ τὸ σύγγραμμα, ἄλλως δὲν εὐθηνόμεθα διὰ πᾶσαν τυχὸν ἀπόλειαν. Ὡσαύτως οἱ καθυστεροῦντες ὑπόλοιπα συνδρομῶν παρακαλοῦνται νὰ ἐμβάσωσιν ἡμῖν ταῦτα διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀποστολὴ τοῦ συγγράμματος, διότι προβλέπεται ταχίστη ἡ ἐξάντησις αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ δημιουργήσωμεν παράπονα. Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ ἐμβάσματα διευθύνονται Ἐπιθεώρησιν «Παντογνώστης», Ἰπποκράτους 32—Ἀθήνας.

ΠΕΡΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ.— Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Τμήματος τοῦ «Παντογνώστου» ἡ ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον μελέτη τοῦ κ. Ἀποστόλου Παπαδοπούλου, Ἰατροῦ Ὑψηλοῦ τῆς Φαρμακολογίας καὶ Θεραπευτικῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ πωλεῖται παρ' ἡμῖν ἀντὶ δραχμῶν πέντε (5).—Ὡσαύτως ἀποστέλλεται παντὶ τῷ ἐμβάλλοντι τὴν ἀξίαν του ἐλεύθερον ταχυδρομικῶν τελῶν.

Σημ. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ δημοσιευθῆ κριτικὸν σημεῖωμα περὶ τοῦ ἔργου του δέον ν' ἀποστέλλῃ δύο σώματα τοῦ ἀναγγελλομένου βιβλίου.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

«ΑΙ ΜΟΥΣΑΙ» τής Ζακύνθου του αγαπητού φίλου κ. Λεων. Χ. Ζώνη από του έρχομένου μηνός Νοεμβρίου εισέρχονται εις το 32ον Έτος τής Έκδόσεώς των με ύπόσχεσιν 8τι θ' αυξήσουν τās σελίδας των χωρίς ν' αυξήσουν και την συνδρομήν.

Οι εν Αθήναις και Πειραιεί Ζακύνθιοι, νομίζομεν 8τι έχουν υποχρέωσιν να ενισχύσουν με πάσαν δυνατήν θυσίαν τās «Μούσας», αι όποιαι κατώρθωσαν μέσα εις τον άνεμοστρόβιλον, πρό παντός τον οικονομικόν, των τελευταίων έτων, να εκδίδωνται συνεχώς και με σημαντικās ζημίας προς τιμήν τής ώραίας νήσου του Ίονιου, ή όποια μόνη μās παρουσιάζει εξ 8λης τής Ελλάδος το αρχαιότερον και καλύτερον φιλολογικόν και ιστορικόν περιοδικόν.

Ο «Παντογνώστης» εν πλήρει συναισθήσει τής συμβολής των «Μουσών» εις την ελληνικήν φιλολογίαν και ιστορίαν απευθύνει εγκάρδιον χαιρετισμόν προς τον εκλεκτόν συνεργάτην του και διευθυντήν των «Μουσών» κ. Λεωνίδα Χ. Ζώνη και θερμά συγχαρητήρια διά την μεγάλην του επιτυχίαν εν τή σταδιοδρομίᾳ του έκλεκτου περιοδικού του.

«ΕΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ» εκδίδεται τακτικώς κατά Κυριακήν και πωλείται από 8λα τὰ βιβλιοπωλεία και περίπτερα τραυματιών αντί 8ρ. 1.50 — Τρίμηνος συνδρομή 8ρ. 15.— Συνιστώμεν θερμώς την Ε.Τ.Δ.Υ. προς πάντας εν γένει ως πλούσιον εις 8λην περιοδικόν και πολύτιμον τῷ 8ντι άνάγνωσμα διά την έκλεκτήν του άρθρογραφίαν ἐφ' 8λων ευγενικῶν των κοινωνιολογικῶν και εὐδαιμονικῶν ζητημάτων.

«Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ», μηνιαίον δελτίον του «Συνδέσμου Ἑλληνίδων ὑπέρ των δικαιωμάτων τής γυναίκος» πωλείται εις τὰ βιβλιοπωλεία αντί 8ρ. 1.50 το τεύχος. Ἐτησίᾳ συνδρομή 8ρ. 15. Αι συνδρομαί και τὰ γράμματα διευθύνονται προς την Διευθύνουσαν συντάκτριαν Κυρίαν Ἑλένην Κορούλλου, 8δδς Ὁθωνος 12, Ἀθήνας. Συνιστώμεν θερμώς προς τās κυρίας και δεσποινίδας ἀναγνωστριάς μās να ενισχύσωσι τον «Ἀγῶνα τής Γυναίκας» του όποιου πρόγραμμα είναι να παραχωρηθοῦν εις την γυναίκα ἴσα και ὅμοια με τον άνδρα δικαιώματα πολιτικά, αστικά και οικονομικά.

Ο «Παντογνώστης» μετά μεγάλης του χαρῆς βλέπει τον ὑπέρ των δικαιωμάτων τής γυναίκος άγῶνα οργανούμενον, διά την επιτυχίαν του όποιου απέκτησεν ο «Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Δ. Γ.» και το άνωτέρω δημοσιογραφικόν ὄργανον ὑπό την εμπνευσμένην διεύθυνσιν τής λογίας κ. Ἑλένης Κορούλλου το γένος Μιλτ. Νεγρεπόντη, εύχεται δὲ την ταχύστην εκπλήρωσιν του σκοπού του.

Ἡ κυρία Νενέλλα Γ. Ἰωάννου, του Διευθυντού τής Ἐπιθεωρήσεώς μās, προσφέρει διά τον «Ἀγῶνα τής Γυναίκας» δραχμās 8κατόν (100).

ΛΥΚΕΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

(Ὁδός Περιάνδρου ἀρ. 1)

ΟΜΙΛΙΑΙ

Τῆς Α! Τριμηνίας τής Χειμερινῆς Περιόδου 1923—1924. Ἐκάστην Τετάρτην ὥρα 9η μ.μ. Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Λυκείου.

ΤΙΜΑΙ ΕΙΣΟΔΟΥ:

Διὰ τὰ Μέλη τοῦ Λυκείου Δρ. 3.

Διὰ τὰ μὴ Μέλη

4.

(Δίδονται καὶ οἰκογενειακά εἰσιτήρια.)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Τετάρτη 14 Νοεμβρίου 1923. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Βυζαντινὴ Χειροτεχνία.

Ὁμιλητής: Ὁ Ἐφορος τῶν Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων και διευθυντῆς τοῦ Βυζ. Μουσείου κ. Ι. Σωτηρίου.

Τετάρτη 21 Νοεμβρίου 1923. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Τὰ νεώτερα ψυχοφυσικά φαινόμενα σχετικῶς πρὸς τον Ὑλισμὸν και τον Πνευματισμὸν. Α!

Ὁμιλητής: Ὁ Ἀρχίατρος τοῦ Πολ. Ναυτ. κ. Ἀγγ. Τανάγρας.

Τετάρτη 28 Νοεμβρίου 1923 ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Τὰ νεώτερα ψυχοφυσικά φαινόμενα σχετικῶς πρὸς τον Ὑλισμὸν και τον Πνευματισμὸν. Β!

Ὁμιλητής: Ὁ Ἀρχίατρος τοῦ Πολ. Ναυτ. κ. Ἀγγ. Τανάγρας.

Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου 1923. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Τὰ νεώτερα ψυχοφυσικά φαινόμενα σχετικῶς πρὸς τον Ὑλισμὸν και τον πνευματισμὸν. Γ!

Ὁμιλητής: Ὁ Ἀρχίατρος τοῦ Πολ. Ναυτ. κ. Ἀγγ. Τανάγρας.

Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου 1923 ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Ἀρήτη και Νησιωτά. Ἐξαιρετικοὶ Ὀμηρικοὶ τύποι Μητρὸς και Κόρης.

Ὁμιλήτρια: Ἡ Κα Ἄννα Τριανταφυλλίδου.

Τετάρτη 19 Δεκεμβρίου 1923. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Ἡ μητέρα τοῦ Γκαίτε και ἡ ψυχολογικὴ επίδρασίς τῆς ἐπὶ τοῦ νιού τῆς.

Ὁμιλητής: Ὁ κ. Ἀριστοτέλης Κουρτίδης.

Τετάρτη 26 Δεκεμβρίου 1923 ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Ἡ ἡρώϊς Μαντώ Μαυρογένους.

Ὁμιλήτρια: Ἡ Κα Αἰμιλία Δάφνη.

Τετάρτη 2 Ἰανουαρίου 1924. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Ἐλισάβετ Μαρτινέγγου.

Ὁμιλητής: Ὁ κ. Γρηγόριος Σενόπουλος.

Τετάρτη 9 Ἰανουαρίου 1924. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Αἱ Γυναῖκες τοῦ Σαίξπηρ.

Ὁμιλήτρια: Ἡ Κα Χρυσὴ Δάνου.

Τετάρτη 16 Ἰανουαρίου 1924. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Αἱ γυναῖκες και ἡ Εἰρήνη.

Ὁμιλήτρια: Ἡ Κα Καλλιρρόη Παρρέν.

Τετάρτη 23 Ἰανουαρίου 1924. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Αἱ Γυναῖκες και ὁ Πόλεμος.

Ὁμιλήτρια: Ἡ Κα Καλλιρρόη Παρρέν.

Τετάρτη 30 Ἰανουαρίου 1924. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Αἱ γυναῖκες και ἡ Πολιτικὴ.

Ὁμιλήτρια: Ἡ Κα Καλλιρρόη Παρρέν.

Τετάρτη 6 Φεβρουαρίου 1924. ὥρα 6 μ.μ.

Θέμα: Αἱ γυναῖκες εις τὴν Τέχνην.

Ὁμιλήτρια: Ἡ Κα Ἑλ. Γεωργαντά.

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ & ΖΗΤΗΣΕΙΣ

— Ζητοῦνται ἀντιπρόσωποι τοῦ «Παντογνώστου» ἐν ταῖς Ἐπιθεωρήσεωσιν και τῷ Ἐξωτερικῷ. Ὅσοι λίαν συμφέροντες. — Ἀντίγραφα γραφομηχανῆς. Γραφεῖα «Παντογνώστου» — Ἰπποκράτους 82.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ "Ο ΤΙΤΑΝ",
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ—ΚΕΦΑΛΑΙΑ: 3,000,000

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 126
= ΓΡΑΦΕΙΑ ΦΟΡΤΩΣΕΩΝ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ—ΤΗΛ. ΑΡΙΘ. 427 =

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ
ΤΗΛΕΦ. ΑΡΙΘ. 336
ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: "ΤΙΤΑΝ", ΑΘΗΝΑΣ

Τσιμέντα «ΤΙΤΑΝ» τύπου ΠΟΡΤΛΑΝ (Ciment artificiel Portland) ἀναποκρινόμενα εις τούς ασθηροτέρους επισήμους κανονισμούς των πεπολιτισμένων Κρατών δι' έργα εκ Μαστόν πάσης φύσεως. Βέτον Αρμέ λιμενικά, πλακοποιία, επιστρώσεις, υποστρώσεις οδών, κατασκευή κλινθών, (τούβλων) και ογκολίθων (άγκωνάρια) κ.λ.π.
ΤΣΙΜΕΝΤΟ «ΚΥΚΛΩΨ». Ειδική κονία, κατάλληλος διά την παρασκευήν υδραυλικών άμμοκονιαμάτων διά συνήθεις λιθοδομās ή κλινοδομās, αντικαθιστώσα με πλείστα 8σα προτερήματα τὰ άμμοκονιάματα εξ άσβέστου. Πολύ ταχύτερα πῆξις. Ἀσυγκρίτως μεγαλύτερα άντοχή, ὄθεν: Ταχύτης εκτελέσεως. Σημαντικὴ ἐλάττωσις τοῦ πάχους των τοίχων, ἥτοι κέρδος εις χῆσιμον χώρον και οικονομία εις ἐργατικά και ὄγκον λιθοδομῆς.
Συνιστάται ιδιαίτερος δι' έργα λιμενικά.
ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἐταιρίας «ΤΙΤΑΝ» θέτει τὴν πολυετή τῆς πείραν διά τὴν χρησιμοποίησιν των τσιμέντων ἐφ' ἀπάντων των κλάδων τῆς οἰκοδομῆς εις τὴν διάθεσιν των ενδιαφερομένων.
Πληροφορία εις τὰ Γραφεῖα: Ὁδός Στ' αἰθίου 83, προφορικῶς και δι' ἀλληλογραφίας.

REVUE COMMERCIALE DE GRECE,
RUE AVEROFF No 20

Εικοσασέλιδος Μηνιαία Γαλλική Ἐμπορικὴ Ἐπιθεώρησις τῆς Ἑλλάδος εκδιδομένη ἐν Ἀθήναις.

Ἐτησίᾳ Συνδρομὴ Ἐσωτερικοῦ Δρ. 15
Ἐξωτερικοῦ Φρ. 15
Τὸ πρῶτον τεύχος ἀποστέλλεται δωρεάν τῷ αἰτοῦντι.

ΟΙΝΟΙ
"ΜΑΡΚΟ,,
ΛΕΥΚΟΙ
ΚΑΙ
ΕΡΥΘΡΟΙ
ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΙ
ΕΙΣ ΦΙΑΛΑΣ

ΚΟΝΙΑΚ
"ΒΟΤΡΥΣ,,
Παλαιὸν
ἀπόσταγμα οἴνων
ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΝ
Πωλεῖται
Εἰς ὅλα τὰ κέντρα
Καταναλώσεως

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΦΗΜΗΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΚΟΝΙΑΚ & ΛΙΚΕΡ

Εἶναι τῶν

ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΟΛΑ ΑΝΕΞΑΙΡΕΤΩΣ ΤΑ ΠΟΤΑ ΤΟΥ
ΕΙΝΑΙ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΑ
ΠΙΝΕΤΕ ΧΩΡΙΣ ΔΙΣΤΑΓΜΟΥΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
Ἰδρυθεῖσα τῷ 1893

Ἐκτελεῖ πάσαν Τραπεζιτικὴν ἔργασίαν
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ
Δρ. 48,000,000
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ
Δρ. 16.350.000

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἀθήναι, Ἀργίνοι, Ἀμφισσα, Ἀργοςτόλιον, Βόλος, Ζάκυνθος, Ἡράκλειον, Θεσσαλονίκη, Ἰωάννινα, Καβάλλα, Καλάμαι, Κέρκυρα, Κόρινθος, Λάρισα, Λεβάδεια, Λήμνος (Κάστρον), Μυτιλήνη, Σάνθη, Πάτραι, Πειραιεύς, Πύργος, Ρέθυμνος, Σάμος (Βαθύ), Σάμος (Κορλόβασι), Σπάρτη, Σῦρος, Τρίπολις, Χαλκίς, Χανιά και Χίος.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Λονδίνον Fenchurch Street-22, Κων/πολις (Γαλιτά), Κων/πολις (Πέραν), Κων/λις (Σταμπούλ), Νέα Ὑόρκη (Ἀμερικὴ), Pine Street 25, Ἀλεξάνδρεια, Κά'ιρον, Πόρτ-Σά'ιτδ, Σμύρνη, Λέμεσος, Λευκωσία.
Ἀναπροκορῖται καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα και εις τās κυριότερας πόλεις τοῦ Κόσμου.

ΓΝΗΣΙΟΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ
ΑΠΟΣΤΑΦΥΛΙ
ΕΙΝΑΙ
ΤΟ ΚΟΝΙΑΚ
ΠΟΥΡΗ

Βραβευθὲν

ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

— ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ-ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ —

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Διὰ τὰ εἶσθε πάντοτε ὑγιεῖς

Πίνετε τὸ βραβευθὲν εἰς ὅλας τὰς Ἐκθέσεις

ΚΟΝΙΑΚ

Σ. ΚΑΙ Η. ΚΑΙ Α. ΜΕΤΑΞΑ

(Προσέξατε πολὺ εἰς τὴν μάρκαν)

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Ὁδὸς Ἀριστείδου 7.—Τηλεφ. 3-53.

ΕΦΘΑΣΑΝ ΤΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

Α. ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΑΡΡΗ 43

ΠΡΑΤΗΡΙΑ

ΣΤΑΔΙΟΥ 57
ΑΙΟΛΟΥ 166

ΑΘΗΝΑΙ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ — Ἰδρυθεῖσα τῷ 1918

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις.— Ὑποκαταστήματα ἐν Πειραιεῖ,
Πάτραις, Σύμφ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ καταβληθὲν Δρ. 10,000,000

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ἀποθεματικά Δρ. 2.067.802.95

Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου: Παντελῆς Τσιτσελῆς

Σύμβουλοι Διευθυνταί: Δ. Μιαούλης καὶ Ἄν. Σπουργίτης.

Τραπεζικαὶ ἐργασίαι παντὸς εἶδους

Καταθέσεις εἰς Δραχμὰς καὶ Ξένα νομίσματα ὑπὸ τοῦς
εὐνοϊκωτέροις ὅροις.

Διὰ τοὺς πάσχοντας

Ὀφθαλμολογικὰ Νοσήματα

Συνιστῶμεν ὑπευθύνως τὴν τελειότεραν

ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν:

ΤΟΥ Κ. ΣΠΗΛΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ

Ὑφηγητοῦ ὀφθαλμολόγου τῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων.

ΑΘΗΝΑΙ, ὁδὸς Μενάνδρου 27

Ἀριθ. Τηλεφώνου: 6-54